WASHINGTON DC 200
NEWS U - 6
DRAUGAS, CHI. IL 60629

THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LIEPA — JULY 31, 1974 Nr. 177

PASIKALBĖJIMAS VILNIAUS GELEŽINKELIO STOTY

Kai saugumas neleido važiuoti į Maskvą Kudirkos motinai ir ją lydėjusiems

Duodame Vaclovo Sevruko įtemptą pasikalbėjimą Vilniaus geležinkelio stotyje.

Sevrukas Vaclovas, Leono, gimęs 1940. III. 17 Leningrade. Lietuvis, nors gimtoji kalba — rusų. Jo šeimoj pasakojama, kad protėvius caro laikais išvežė į Sibirą. Tėvas lietuvių kalbos nemoka, bet kaip lietuvis pateko karo metu į lietuvių diviziją ir pasiliko Vilniuje. Vaclovas jaunystę praleido Suvarovo karo mokykloje, lietuvių kalbą išmoko būdamas 21 m. Laiko save marksistu, nors nuo 17 metų jį lankė smūgiai ir pažeminimai: dėl jo politinio aktyvumo jis buvo neleidžiamas į stojamuosius egzaminus į aukštąją mokyklą ir vėliau šalintas iš universiteto, ir ne vieną kartą jam buvo atsakę stoti į aspiranturą. Tačiau šiaip taip, po metų laukimo, pavyko įsigyti universiteto baigimo diplomą. Paskutiniuoju metu buvo marksistinės ideologijos dėstytojų viename Leningrado Institute bei sociologijos "Elfa" fabrike Vilniuje. Jis užmezgė ir palaikė ryšius su Maskvos "Kronika" leidėjais ir kartu su būriu vilniečių skaitė, platino ir kūrė samizdato literatūrą. Už tai 1972, po 10 su puse mėnesių pravesto saugumo tardymo, buvo teisiamas pagal 68 str. ir uždarytas į bepročių namus. Išeidamas į laisvę ir nerasdamas darbo pagal savo kvalifikaciją, jis emigravo Izraelio vyriausybės kvietimu.

1974 m. gegužės 30 mane iškvietė į VSK'ą (Valstybės saugumo komitetą). Susirinkę keletas saugumiečių iš pradžių ma ne tėviškai peikė už pasiryžimą pagelbėti Kudirkos motinai, tai yra, ją palydėti į Amerikos ambasadą. Po to prasidėjo tardymas, kurį turėjo maskuoti "auklėjamasis" disputo formoje pokalbis.

— Kodėl gi Jūs nenustojate savo antitarybinės veiklos?....

— Man atrodo, kad yra kiekvieno žmogaus pareiga padėti kitam žmogui sunkiose aplinkybėse, tuo labiau motinai, kurios sūnus kalinamas už savo politines pažiūras.

— O ar seniai Jūs pažįstate Kudirkos motiną?

Jinai kaip gyva atsistojo mano vaizduotėje. Vieną dieną 1974 m. susipažinau su Kudirkos motina. Moteris 67 metų atrodė energinga, su gyva ir išraiškinga kalba, valstietiškai apsirėdžiusi.

Visa jos išvaizda kalbėjo apie dvasinį įtempimą, apie ryžtą gel bėti sūnų, bet ne maldavimo, o teisingumo ir veiksmo keliu; apie tai, kad jinai palaimino savo sūnų ryžtis ir priimti nešti savo kryžių. Ir dabar mane klausia apie ją...

— Kas teikė jai materialinę pagalbą?

— Į tokius klausimus aš neat sakinėjau jau būdamas pirmą kartą saugume 1965. Jūs tai turėtumėte žinoti.

— Stebėtina, kaip jūs atsiduriate visada pačiame smaigalyje kovoje prieš Tarybų valdžią. Jūs, kaip užkietėję euristikos žinovai, visą laiką bandote pakeisti vieną dalyką kitu, perkelti ginčo esmę į reikalingą Jums pusę, įrodyti Valstybės saugumo komiteto išminties absurdą.

— Tą paprastą moteriškę, nežinančią ką daranti, mūsų valstybės priešai nori išnaudoti savo antitarybiniams tikslams, o Jūs bandote padėti suruošti antitarybinę provokaciją. Suprantate visą riziką ir atsakomybę dėl šio poelgio.

— Būti komunistu, mano požiūriu, tai sugebėti vienyti savyje, mąstyme ir veiksmuose, meilę žmonėms su išmintimi; kaip išmintis realizuojasi meilėje, taip meilė kaupia išmintį. O viena išminties taisyklių yra — tolerancija svetimoms pažiūroms. Ir jei mūsų valstybės politikos vadai pamiršo ar net nežino tai, nesilaiko Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos, tai kaip tik Jūs, jų įsakymų vykdytojai, elgiatės antitarybiškai.

— Vadinasi, padėti nacionalistams — tai tarybiškai pasielgti?! O kas organizavo tą važiavimą, kas ją šelpė?

— Jūs neabejojate tuo, kad man svetimos nacionalistų pažiūros, — nors Jūs patys jokių pažiūrų neturite, — ir laikote tai "šizofreniko" kvailybe. Mane Jūs bauginate nacionalistais, o mano draugus "šizofrenikais". Bet mane nebaugina tas baisus žodis, ir aš galiu pasitikėti savo draugais, kaip ir jie manimi. Kaip tik tarp nacionalistų buvo daugiau žmonių, mokančių vertinti dvasios vertybes ir nepalūžti nuo grasinimų atimti duonos gabalėlį. Tai liudijo mano 1972 metų patyrimas, kuomet aš tupėjau Jūsų požemiuose.

Taip ir vyko tas pokalbis be ginčo. Iš vienos pusės, tikėdamiesi ištraukti iš manęs žinių, o iš mano pusės nenoru sukelti sau asmeninio saugumiečių pasipiktinimo. Todėl ir bandžiau rimtai kalbėti, vietoj tylėjimo ar atsakymų į tariamai ne tardytojų klausimus. Atsakinėjau neatsakinėdamas.

Šį kartą girdėjau ir atvirą nuogąstavimą, kad humaniški tarybiniai įstatymai neleidžia gerokai įkrėsti man, kad numesčiau "didvyrio" skraistę ir prabilčiau kaip dera. Teisus Roj Medvedevas, pareikšdamas savo knygoje "Socializmas ir demokratija" visiško stalinizmo grįžimo galimybę. (E.)

(Bus daugiau)

Kaunas I pasaulinio karo pirmomis dienomis. Aleksoto tiltas.

Kodėl šalti Washingtono – Pekino santykiai

PEKINAS. — Amerikos Ryšių įstaigos vadovas Pekine ambasadorius David Bruce nėra patenkintas savo pareigomis ir nuolat primena Washingtonui, kad gerų kontaktų su kinų valdžios žmonėmis negali užmegsti, jie laikosi labai atokiai. Aiškinama to šaltumo priežastis: kol Amerika pripažins Taiwaną, ten laikys ambasadorių, negalės būti didesnės šilumos.

Ruošiasi taikai ir karui

GENEVA. — Genevoje Viduriniųjų Rytų reikalu derybos bus atnaujintos rudenį. Tam ruošiasi ir Izraelis, ir Egiptas. Tuo pačiu metu ruošiasi ir karui, jeigu taikos derybos nepasisektų. Tik labai neaiški Sirijos ir Jordanijos laikysena. Sirija griežčiau už kitus pasisakė dėl 1967 metais okupuotų žemių išlaisvinimo.

LIMA. — Peru studentai surengė demonstracijas prieš vyriausybę, protestuodami dėl nepriklausomų laikraščių uždarymo. Studentai susirinkę prie valdžios rūmų šaukė "Laisvė spaudai". Policija demonstrantus sklaidė vandens čiurkšlėmis ir 11 suėmė.

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos teismas nuteisė Vakarų Berlyno gyventoją Peter Raeck 5 su puse metų kalėjimo už pagelbėjimą perbėgti į Vakarų Berlyną. Teismo sprendime pasakyta, kad jis nusikalto "veikdamas su tais, kurie prekiauja vergais".

NEW YORK. — Charles Lindbergh, pirmasis žmogus 1927 perskridęs Atlantą, serga ir gydomas Presbiterionų ligoninėje, New Yorke.

EUROPOS KOMENTARAI APIE NIXONO BYLĄ

LONDONAS. — Europos spaudoje Nixono likimas vaizduojamas liūdnai. "Jeigu staiga kas nors tokio neatsitiks, kas pakeistų sentimentus Nixono naudai, jo apkaltinimas yra beveik tikras", rašo Londono "Times". Panašiai sako ir kiti britų laikraščiai. "Daily Telegraph" prideda, jog Nixono vienintelė ir didžiausia viltis, kad Senate prieš jį nesurinks dviejų trečdalių. Tas sprendimas nusitęs iki metų pabaigos, gruodžio mėnesio, o iki to laiko Amerikos politika bus paralyžuota.

Prancūzų "L'Aurore" sako, kad nežiūrint kas beatsitiktų, Baltieji rūmai niekad jau nebus tuo, kuo iki šiol buvo, nebus tokie garbingi, neliečiami, nebus simboliu neribotos galybės.

Konservatyvusis britų laikraštis "Daily Mail" nepalankiai atsiliepė apie kai kuriuos Amerikos sektorius, kad jie elgiasi pagal seną stilių — nulinčiuoti ką nors. Šiuo kartu toji auka yra jų pačių prezidentas. Nesvarbu, kokie argumentai, nesvarbu, iš kur paimta kaltinamoji medžiaga, net jeigu ji ir išvogta, kai kituose kraštuose už tokį vogimą patektų tik tie, kurie vogė.

Italų "La Stampa" sako, kad visa toji byla yra Kongreso noras atimti valdžią iš prezidento, kad prezidentas ateity nieko nereikštų.

LKB Kronika miesto bibliotekoj

Birželio gale New Yorko viešoji biblioteka, esanti Penktoje Avenue ir 42 gatvėje, II-me aukšte Slavistikos skyriuje atidarė "Disidentinės literatūros Sovietų Sąjungoje" parodą. Parodą galima lankyti pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, o šeštadieniais iki 5 val. vakaro.

Kai paroda buvo organizuojama, Vlikas bibliotekai įteikė devynias Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos laidas. Parodoje išstatyta LKBK Nr. 9 viršelis lietuvių kalba ir jo turinio vertimas į anglų kalbą. Be to, 170-54 lietuvių pasirašytas pareiškimas rusų kalba, adresuotas Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Kurt Waldheim. (E.)

WASHINGTONAS. — Daug nekalbama ir nerašoma, bet Kapitoliuje žinoma, jog iš privataus senatorių restorano kasos dingo tūkstančiai dolerių, ir ieškomi pinigų "mėgėjai" ("U. S. News").

Ministeris negali būti piratas

LONDONAS. — Izraelio ministerio pirmininko pavaduotojas Yigal Allon iš Londono skrido į Washingtoną. Prieš sėdant į lėktuvą, britai stropiai tikrina keleivius, apžiūri kišenes, bet Allon atsisakė būti patikrintas. Dėl jo užsispyrimo lėktuvas pavėlavo 45 minutes, kol palydovai susisiekė su savo ambasada, ambasada su Užsienio reikalų ministerija ir ministerija esu aerodromu.

Žuvis bus pigesnė

GLOUCESTER, Mass. — Laukiama greitu laiku žuvies atpigimo krautuvėse. Žuvies urmo kainos sandėliuose jau atpigo 15 procentų. Šaldytuvuose žuvų šiuo metu yra 49 procentai daugiau, nei buvo pernai.

Streikuoja Italijos gydytojai

ROMA. — Italijoj iš 113,000 gydytojų 100,000 paskelbė 48 valandų streiką. Į ligonines galima patekti tik didelės bėdos atveju. Gydytojai reikalauja ligoninių reformos ir naujo kontrakto.

Ligoninės iš savo pusės skundžiasi, kad negali išsimokėti, skęsta skolose ir neįmanoma pagerinti darbo sąlygų nei pridėti atlyginimo.

BELEM, Brazilija. — Keleiviniam autobusui susidūrus su atvažiuojančiu sunkvežimiu, buvo užmušti 69 žmonės, o 11 sunkiai sužeistų.

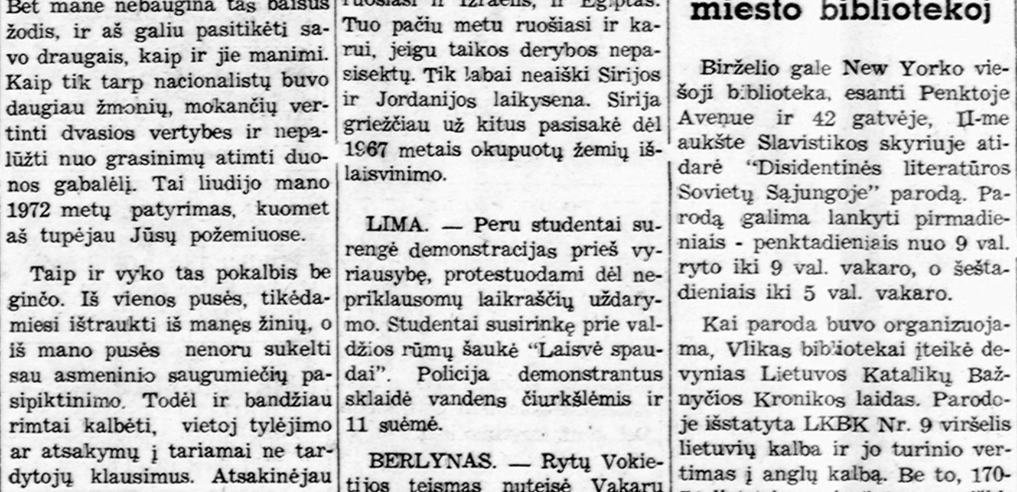

Sovietų planavimo pavyzdžiai, arba kai inžinieriai ir technikai turi aklai laikytis plane numatytų brėžinių ir statybą vykdyti kaip pažymėta, tai ir atsitinka, kad elektros stulpai pastatyti vidury bėgių, o platūs laiptai veda tik į langus. Beje, tuos atradimus padarė ne vakariečiai laikraštininkai, bet paskelbė jų pačių "Literaturnaja Gazeta"

Įtempimas dėl Kipro nepasibaigė

Vos išvengta JT dalinių ir turkų susikirtimo

NEW YORK. — Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheimas šiaip taip išvengė naujos bėdos Kipre — susidūrimo JT dalinių su turkų kariuomene. Turkai buvo įsakę JT daliniui pasitraukti iš teritorijos netoli Kyrenia, šiaurinėje Kipro dalyje. Waldheimas turėjo skambinti ir derėtis su Turkijos premjeru Bulent Ecevit.

Laikraščių korespondentai iš Kipro praneša, kad turkai trukdo JT konvojams judėti per užimtą teritoriją, koridoriumi iš Kyrenia į Nicosią. JT dalinių iki kovų pradžios buvo 2,300 vyrų, dabar jau sakoma, kontingentas padidintas iki 4,100.

GENEVA. — Britų, graikų ir turkų užsienio reikalų ministeriai nieko nesutarė, derybos įklimpo. Negali rasti sprendimo dėl turkų invazinės kariuomenės statuso. Laikiną kompromisą buvo jau suradę, bet Turkijos kabinetas tą susitarimą tuoj pat atmetė.

Arkivyskupas Makarios vėl lankėsi Washingtone, susitiko su Kissingeriu ir prašė, kad Amerika stipriau paspaustų Turkiją dėl jos griežtos laikysenos Kipro atžvilgiu.

Antras Komiteto kaltinimas prezidentui

WASHINGTONAS. — Atstovų rūmų Teisinis komitetas 28 balsais už ir 10 prieš priėmė antrą apkaltinimą prezidentui, kad jis, naudodamasis savo valdžia, sulaužė konstitucines piliečių teises. Penkiuose paragrafuose minima, kur prezidentas prasilenkė: panaudojo IRS (Mokesčių rinkimų įstaiga) draugams padėti ir priešams pakenkti; ne tam tikslui naudojoj FBI ir slaptosios tarnybos įstaigas; sekimas telefoninių pasikalbėjimų; įsivėlimas į visokius kitokius sekimus; nesiėmė atitinkamų priemonių, kad būtų vykdomi įstatymai.

Peter Rodino, Teisinio komiteto pirmininkas

Prie anksčiau balsavusių prieš Nixoną šešių respublikonų kongresmanų prisidėjo dar vienas, Robert McGlory iš Illinojaus.

Komitetas vakar posėdžiavo toliau. Buvo laukiama, kad bus suredaguotas trečias, o gal ir daugiau, kaltinimas prezidentui.

Connally apkaltintas

WASHINGTONAS. — John Connally, buvęs Texas gubernatorius ir iždo sekretorius, feder. grand jury buvo apkaltintas, kad pasipelnė iš 1971 metais leidimo pakelti pieno produktų kainas, kad gavo kyšių 10,000 dolerių.

Connally paneigė jam iškeltus kaltinimus ir mano, kad jis bus išteisintas. Tačiau galimybė laimėti 1976 metų nominaciją į prezidentus kaip ir pasibaigė.

WASHINGTONAS. — John Schnittker, buvęs žemės ūkio pasekretoris, ekonomistas, pranašauja, kad jei greit nesibaigs sausra vidurinėje Amerikoje, maisto kainos rudenį pakils 7 procentus. Jeigu bus lietaus — kainų kilimas nesieks 4 proc.

Mirė kun. prof. J. Grigaitis

ĮKUP. LIETUVA. — Ilgokai širdimi sirgęs liepos 24 d. Kaune mirė kun. prof. dr. Juozas Grigaitis. Palaidotas Marijampolės kapinėse liepos 26 d.

A. a. kun. J. Grigaitis buvo gimęs 1903 m. liepos 4 d. Gaisrių km., Pilviškių valsč., Vilkaviškio apskr. Gimnaziją baigė 1923 m. Marijampolėje, 1927 m. baigė Vytauto D. universitete filosofiją su matematika, kaip šalutiniu dalyku. Dvejus metus dėstė Marijampolės Marijonų gimnazijoje, o 1930 išvyko į Romos Angelicum universitetą teologijos gilinti. Angelicum universitetą baigė labai gerai ir 1934 m. gavo teologijos daktaro laipsnį. Grįžęs Lietuvon iki 1937 m. buvo marijonų studentų prefektas Kaune, o nuo 1937 iki bolševikų okupacijos — Marijonų gimnazijos direktorius Marijampolėje, kur dėstė matematiką ir filosofiją. 1941 m. buvo paskirtas Vytauto D. universiteto dogmatinės teologijos profesorium. 1944 m. išrinktas teologijos fakultetu dekanu. Bolševikmety kurį laiką buvo kunigų seminarijos rektorius, bet dėl persekiojimų iš tų pareigų turėjo pasitraukti ir kurį laiką slapstytis. Vėliau apsigyveno Jonavoje kaip altarista ir tegalėjo laikyti tik šv. Mišias.

Kun. J. Grigaitis nuo 1922 m. buvo vienuolis marijonas, kunigu įšventintas 1931 m. spalio 25 d. Per Kauno radiją laisvės laikais sakydavo trumpas religinės minties paskaitas, kurias vėliau išleido atskira knyga "Radijo bangomis". Rašė "Židinyje. "XX Amžiuje", "Šaltinyje" ir kt.

LONDONAS. — Britai dėl saugumo turistams uždarė garsiąją Windsoro pilį, panašiai kaip ir Tower, kur sprogo bomba ir užmušė vieną turistę, o 37 sužeidė.

KALENDORIUS

Liepos 31: šv. Ignacas Lojola, šv. Gracija, Vainibutas, Lėtutė.

Rugpiūčio 1. šv. Alfonsas, šv. Viltė, Sūduvis, Gauda.

Saulė teka 5:42, leidžias 8:11.

ORAS

Daugiausia saulėta, kiek šilčiau, apie 80 laipsnių.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ-KŲ RAMOVĖ
Redaguoja ps. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois 60629
Telef. 476-7089

STOVYKLINĖS APYBRAIŽOS

Kai iš mažens įpranti stovyklauti, tai nesvarbu, kokio amžiaus bebūtum — stovykla kasmetai traukia kaip magnetas. Šiais metais Chicagos lietuviai skautai ypatingai gausiai dalyvavo savose stovyklose. Didžiajame stovykliniame parade žygiavo netoli 500 skautų ir skaučių. Palyginus su tūkstančiu dalyvavusių visos sąjungos Jubiliejinėje stovykloje — pernai metais — galime didžiuotis.

25 metai

Pirmieji LSS tuntai išeivijoje buvo įsteigti 1949 m. Chicagoje. Tai skaučių Aušros Vartai ir skautų Lituanica. Ir šioje stovykloje labai jautėsi šventiška nuotaika. Abu tuntai šalia įprastinių stovyklos dar pasipuošė ir jubiliejiniais ženklais. Kartu su tautinėmis vėliavomis plevėsavo Sidabrinės sukakties gairės.

Jaunystės laukuose pasitiko 500 skautų

Jau 18 metų lietuviai skautai stovyklauja Rako miške. Per tiek metų išaugo naujoji karta — pirmieji Rako stovyklautojai šiandien jau vadovai. Šiai stovyklai administracijos pirm. ps. A. Pocius suteikė visiems labai malonią staigmeną: pakvietė į stovyklą žemės savininką pulk. A. Raką. Kai sužygiavo vėliavų nuleidimui pilna aikštė skautų, skaučių ir svečių, s. S. Miknaitis p. Rakui visų vardu įteikė koplytstulpį, o jaunimas tik plojo ir plojo. Buvo labai džiugu matyti mūsų seses ir brolius parodant gražų ir nuoširdų supratimą. O koks p. Rako atsiliepimas? "Galite didžiuotis", — pasakė stebėdamas jaunimą, gražiai sutvarkytą stovyklavietę, didžiulius tuntų pastatus.

Kūrinys lietuviams skautams

"Beskaitydamas Skautų Aidą, radau skautišką eilėraštį ir šiandien parašiau muziką", sako telefonu muz. Faustas Strolia. Iš džiaugsmo nebežinau, kaip jam ir bedėkoti. O jis sako toliau: "Mūsų trys sūnūs dabar stovyklauja Rako stovykloje. Aš jaučiu didelį dėkingumą skautų vadovams — jie mūsų vaikus dabar prižiūri, juos užima". Ačiū F. Stroliai už mielus žodžius ir dovaną.

Praeities pavyzdys

Liepos 20 d. pavakary Aušros Vartų tunto Vilties skautės, vadovės ir svečiai vėliavų kalne atidarė naują pastatą, kuris savo išvaizda skiriasi nuo visų kitų stovyklos įrengimų. Jo ir paskirtis kita. Tai mūsų skaučių "Kelio Lietuvos link" muziejus — Dionizo Poškos Baublys. Aušros Vartų tunto tėvai, labai aktyviai dalyvaudami tunto veikloje, pritarė vadovių pasiūlytam sukaktuvinių metų planui ir, administratoriaus Vytauto Šerelio vadovaujami, šį pavasarį pastatė mums Baublį. Planus sudarė ir darbą vedė A. Janonis ir V. Vaitkevičius, padedami J. Gvildžio, V. Graužinio, J. Zubricko, J. Karužos, V. Brakausko ir kitų. Baublyje ant lentynos sustatytos stovyklų knygos — albumai, sienos nukabinėtos senojo Baublio ir tunto veiklos nuotraukomis, pačių skaučių piaustytoje rankšluostinėje kabo žodžiu "Lietuva" puoštas rankšluostis, stalelis apdengtas audiniu. Čia stovi tunto gairės ir vėliavos

Poetas Dionizas Poška Baublį Žemaitijoje pastatė 1812 m. Tai buvo senas 1000 metų ąžuolo kamienas. Jo vidus buvo išdegęs. D. Poška uždėjo stogelį ir padarė 2.5 m dydžio kambarėlį. Jame poetas mėgo ilsėtis, kurti. Taip pat ten jis įrengė Lietuvos praeities muziejų. Prie durų buvo pakabinęs tokį užrašą:

"Barzdžiuose kaip užgimiau,
jau tūkstantis metų.
parnešts iš ąžuolyno, čion
esmi padėtu.
Tikras vardas mano buvo
Baublys — Dievui garbints
buvau.
Nuteriojus tėvynę, suvytau.
nudžiūvau.
Ties manim Perkūnui degė
avys, ožkos,
O dabar manyj gyvena
Dionizas Poška".

Nepriklausomos Lietuvos laikais prie Baublio buvo ruošiamos nedidelės dainų šventės. Mūsų Baublys yra tokio pat dydžio, ąžuolo žieve apkaltas. Jis kasdien girdi stovyklaujančių skaučių dainas, o šalia Dionizo Poškos užrašo kabo Aušros Vartų tuntui skirti ps. Irenos Šerelienės žodžiai:

"Šioj vietoj kai gimiau, nėra
dar nei metų.
Žemaitijoj Baublį nedaug kas
tematė,
Noriu aš priminti jums senovę
žilą,
Kai jūs stovyklausit žaliam
Rako šile,
Meilę savo kraštui Dionizo
Poškos
Ir tėvynės žemę, kurios jūs taip
trokštat".

A. N.

Aušros Vartų tunto skautės su "Vilties" stovyklos gaire.
Nuotr. A. Ramanauskienės

VILTIES STOVYKLA

Šūkis

Tartum laužo kibirkštis,
Sidabrinė sukaktis,
Stovykla — "Viltis", "Viltis"!

Daina

Vėliavos pakyla
Virš beržų žalių
Aidi Rako šilas
Nuo "Vilties" dainų...

Mūsų Jubiliejus
Dvidešimt penki!
Didžios idėjos
Skautiškoj širdy!

Už tėvelių šalį
Meldžiame karštai:
Dieve, Visagali,
Tavo mes vaikai!"

Mūsų Jubiliejus...

Laužo liepsnos šviečia,
Saulė kelia mus;
Mes į "Viltį" kviečiam
Jaunus ir senus.

Mūsų Jubiliejus...

VEIKLOS 25-METĮ ŠVENČIANT

Darbas, džiaugsmas, pareiga Aušros Vartuos visada

Prieš dvidešimt penkerius metus Chicagoje skaučių būrelis, pasivadinęs "Lapių" skiltimi, buvo globojamas eilinio skauto Liūto Griniaus. Po kiek laiko buvo suorganizuoti didesnieji vienetai, ir, Skaučių Seserijos Amerikos Rajono Vadeivės sktn. O. Zailskienės pristatymu, 1949 m. liepos 30 d. tas vienetas buvo pavadintas "Aušros Vartų" tuntu. Sktn. Nina Grigaliūnienė-Norienė buvo Chicagos "Aušros Vartų" tunto pirmoji tuntininkė, o dabartinė tuntininkė vyr. skautininkė Alė Namikienė yra šešioliktoji mūsų tuntininkė.

RUOŠKIMĖS SESERIJOS SĄSKRYDŽIUI

Šaukiamas LSS Skaučių Seserijos sąskrydis, į kurį yra kviečiamos tuntininkės, vietininkės, draugininkės ir židinietės

Sąskrydis įvyks š. m. lapkričio mėn. 2-3 d. Hamilton, Ont., Kanadoje.

Sąskrydį administruoja Hamiltono Širvintos tuntas.

Sąskrydžio programą organizuoja LSS Skaučių Seserijos Vadija.

Sąskrydžio rengėjos kviečia visas seses atvažiuoti, susipažinti, pabendrauti.

Sąskrydžio programoje yra numatytos diskusijos, paskaitos rūpimomis skaučių veiklos temomis. Bus speciali programa šakų draugininkėms, paruošta Seserijos šakų skyrių vedėjų. Pasidalinsime veiklos žiniomis, susipažinsime su kitų vietovių veikla.

Smulkį sąskrydžio programa bus greitai paruošta ir prisiųsta vėliau. Labai prašome visas anksti užsiregistruoti ir tuo palengvinti Hamiltono sesėms organizavimo darbą.

Iki pasimatymo!

Rengėjos

STOVYKLOS DIENORAŠČIAI

liepos 14 d.

Įsakymas buvo duotas, kad papuošimai turėjo būt pabaigti: nieks jų nepabaigė. Iš viso, pirma stovyklavimo diena praėjo gerai.

Komendantei nelabai pasisekė per vėliavų nuleidimą. Įsakymus palapinėj paliko, o tada komandas sumaišė. Bet mes žinome, kad viskas pasitaisys.

Šiandien pirmą kartą ėjom maudytis. Tos sesės, kurios norėjo plaukti už plaustų, turėjo nuplaukti šešis "laps".

Lankymas prasidėjo. Per lankymą Pienės Pūkai buvo aplankomos kokio nors gyvulio, Jis perkando skylę grindyse ir lipo aukštyn sienom. Mergaitės taip išsigando, kad viena paėmė batą ir bandė jį užmušti. Mušė, mušė, net batas prie sienos prilipo. Grindys nušluostytos, batas atsilupo, bet skautės dar dabar nežino, kas ten buvo.

Grybai, grįžę iš lankymo, rado suverstą palapinę. Nežino, kas ir kada tai padarė. Gal reikia sargybos palapinėje per lankymą?

Varlės sužinojo truputį per vėlai, kad palapinę inspektuoja vi sada. Jos buvo pirmos užsidirbti sesę Onutę liumbutę. Zita Karlovaitė iš jų skilties davė savo skautės įžodį.

Žaibų žinios trumpos. Vija Sehgal pakliuvo į vandens ir rankšluoščių muštynes. Jai, atrodo, buvo labai smagu, nes ji ilgiausiai juokėsi. *Žaibai.*

liepos 15 d.

Kristina Kotovaitė šiandien ėjo per paukštyčių rajoną. Matė, kad jos mokosi slinkti. Kristina paklausė, ar jos varles gaudo, ar popierius renka. Paušytės atsakė: "Ššš!" Kristina papasakojo šį atsitikimą Danai Sutkutei, ir Dana nusijuokė, sakydama.

— Jeigu vilkiukas sušuktų paukštytei: "Sustok, sese!", paukštytė atsakytų: "Ššš!"

Braškės

liepos 16 d.

Vėlai naktį vyr. skautės kandidatės buvo prikeltos iš lovų. Jos galvojo, kad jos duos įžodį, bet iš tikrųjų jas apgavo.

Iš ryto po pusryčių suskambėjo telefonas, Sakė, kad atvažiuos inspektorius. Vėliau sakė, kad neatvažiuos. Galų gale jis atvažiavo ir apžiūrėjo mūsų rajoną.

Sesė Irena ir sesė Nora ir dvi skiltys darė stalą. Jis yra gražus. Jį buvo sunku padaryti. Ant jo yra Aušros Vartų tunto ženklas. Raidės gražiai atsispindi. Šį vakarą buvo Vilties laužas. Jį gražiai pravedė tos skautės, kurios lankė laužavedžių kursus.

Musmirės

liepos 17 d.

Antradienio nakties puolimuose keturi berniukai buvo pagauti. Taip pat mūsų stovyklos keturios skautės buvo pagautos. Mūsų sargybai sunku buvo pagauti tuos brolius, ir vienas ėmė ir apgavo jas. Jis taip tyliai stovėjo, kad jos manė, kad jis buvo medžio šaka.

Vakar buvo iškyla į Indian Trails. Visos išvykusios buvo nakties žaidimui mūsų rajone. Nuo paukštyčių rajono skautės slinko iki laužo, kuris buvo pievoje. Silvija Jasinevičiūtė nukrito, ir kai buvo paklausta, kuri koja skauda, ji parodė ne tą koją.

Ir pagaliau, ar jūs žinote, kad Judita Fabijonaitė kalba medžiams?

Pienės Pūkai

liepos 18 d.

Ketvirtadienį buvo "Vilties stovyklos Susimąstymo diena. Vakare buvo šv. Mišios. Laužas degė prie altoriaus. Mes giedojome gražias giesmes. Saulėleidis buvo labai įspūdingas. Paukštytės ėjo miegoti anksčiau, bet kai kurios norėjo pasilikti iki galo.

Rako stovyklavietėje vykusios Chicagos skautų ir skaučių stovyklos "Jūros dienos" iškilmėse įžodį davusius jūrų skautus sveikina LS Brolijos vyriausias skautininkas v. s. Petras Molis ir "Lituanica 25" stovyklos viršininkas j. ps. Leopoldas Kupcikevičius. Nuotr. Lino Regio

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. — 925-3388

DR. S. GEŠTAUTAS
Nervų, emocinės, šeimos problemos
2624 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

Taip ir padarė.

Anksti penktadienio rytą vyresnės skautės gavo mėlynus šlipsus. Puolimų nebuvo, nes buvo Susimąstymo diena.

Grybai

NAKTINIS ŽAIDIMAS

Slinkome per mišką, ką tik gavusios instrukcijas iš Alvidos, kurį sėdėjo prie medžio netoli paukštyčių rajono. Mes buvome puolikai, o sargyba tik laukė, kol mes drįsome lipti į pakalnę. Pagaliau atsidūrėme vėliavų aikštėje, kur pamatėme sargybą. Išsigandusios įbėgome į vandens šulinio būdelę, kur ištupėjome apie dvidešimt minučių, laukdamos progos apgaut sargybą. Bėgome tolyn ir tolyn į mišką už sekančių krūmų. Žaidimas jau buvo pabaigtas.

Irena Statkutė, Ramona Žygaitė

"STEBUKLINGAS" BALZAMAS

Kadaise įžymusis rašytojas Avicena savo garsiajame "gydomojo mokslo kanone" aprašė mumijos kaip unikalią priemonę, kurią vartojo Arabijos, Persijos, Vidurinės Azijos medikai, kaulų lūžiams ir ligoms, nudegimas, astmai, anginai, vidaus organų sutrikimams gydyti. Nustatyta, kad mumijos — stiprus biostimuliatorius, kuris aktyvina organizme fiziologines funkcijas. Jam veikiant pagausėja kraujuje eritrocitų ir hemoglobino. Tyrinėtojai tvirtina, kad šio balzamo sudėtyje yra apie 30 Mendelejevo lentelės elementų. Dervos gydomosios sąvybės dar tiriamos. **jm**

COUPON
X-MAS IMPR'TED CARDS
30% Discount
Offer expires Sept. 30, 1974
OR
BOXED X-MAS CARDS
50% Discount
Wedding Invitations: 20% Disc.
HONEY'S CARDS
(FORGET ME NOT)
10031 So. Western Avenue
Tel. — BE 3-1578
Honey's Coupon expires 10/3/'74

Kazio Barausko
Iš Draugo RIMTIES VALANDĖLĖS parinkti pamokslai,
atspausdinti knygoje
PRISIKĖLIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiuosius. V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina $4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

SKELBKITĖS "DRAUGE".

FRANK'S TV and RADIO, INC.
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Publlished daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $22 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00. Canada $22.00. Foreign Countries — $23.00.

	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

● Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valanddos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Il., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.
Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So., Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.
Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 v. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak., šeštad. 12-2 val. p. p., o trečiad. uždaryta

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 West 71st Street
Tel. 776-3717, neatsiliepus skambinti 846-3900. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-8901
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 3 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5- 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Kai pavergta tauta —

NEGALI UŽ SAVE KALBĖTI

Dabartinė Amerikos užsienio politika, kuri yra vedama vadinamu detente arba taikaus bendravimo principu, nieko gera nežada pavergtoms tautoms. Jei JAV-bės ir stengiasi išsaugoti nepriklausomas valstybes, kad jos ir toliau galėtų būti laisvos, tai apie anksčiau Sovietų pavergtas tautas nekalbama. Tiesa, jų okupacija de jure nepripažįstama, bet ir nieko nedaroma joms išlaisvinti. Tokia laikysena, be abejo, nenaudinga nei pavergtoms tautoms, nei pačiai Amerikai. Užtat ji labai gerai padeda Sovietams įsitvirtinti savo užimtose žemėse, kolonijose.

Nėra duomenų, kad tokia Amerikos politika greitai keistųsi. Bent jau iki prezidentinių rinkimų nieko gera negalima laukti. Užsienio politika galės keistis tik su naujų žmonių į krašto ir užsienio politikos vadovus atėjimu.

*

Dėl minėtų priežasčių mums vis sunkiau darosi krašto viršūnes, kurios vis labiau užimtos naujų nuolaidų politika ir derybomis su mūsų priešu, pasiekti, o dar sunkiau jas paveikti. Tačiau padėtis nėra beviltiška, nes yra kitų, nemažiau efektyvių kovos būdų.

Todėl teisingai darome, kai veikiame ne tiktai per krašto vadovus, viršūnes, bet ir periferijose, taip sakant, "iš apačios", formuodami plačiųjų šio krašto gyventojų sluoksnių politinę nuomonę.

Jei dabartinės viršūnės pavergtiesiems ir yra abejingos, tai vis dėlto Amerikoje yra daugybė tikrai gerų žmonių, kurie žino, kas yra laisvė, ką reiškia jos netekimas ir, reikalui esant, stengiasi nelaimingiesiams padėti.

Čia pirmoje eilėje turime daugybę šio krašto senatorių, kongresmanų, gubernatorių, miestų burmistrų, visa eilė šviesių intelektualų, mokslo žmonių, spaudos darbuotojų.

*

Amerika yra iš esmės demokratiškas kraštas ir čia kas antri, ketvirti metai, o kai kuriais atvejais dar dažniau vysta demokratiniai rinkimai. Kandidatai, norėdami, kad juos išrinktų, stengiasi gerai sugyventi su savo rinkėjais, o kartais net jiems pataikauja. Šią progą jau ne nuo šiandien naudoja įvairios gyventojų klasės ir tautinės grupės. Nesvetima ji ir lietuviams.

Tiesa, lietuviai maža tautinė grupė, išblaškyta visame plačiame krašte. Net ir labai gerai susiorganizavus, mums būtų sunku pravesti savo atstovus į kongresą ar į kitus aukštus postus. Bet dėl to netenka nusiminti, nes mes turime tikrai gerų ir nuoširdžių iš kitų tautybių tarpo draugų, kurie, ištikus reikalui, mums labai mielai ir noriai padeda.

Taigi labai svarbu yra palaikyti nuolatinius glaudžius ryšius su minėtais amerikiečių gyvenimo vadovais, laiku paremti mūsų draugus, kad, ištikus reikalui, drąsiai galėtume jų pagalbos prašyti.

*

Galima pasidžiaugti, kad mūsų tautai nuoširdžių draugų įtakingų amerikiečių tarpe mes tikrai daug visame krašte turime. Šiuo reikalu daug padarė Amerikos Lietuvių Taryba, kurios pastangomis jau eilė metų JAV senate ir atstovų rūmuose ruošiami Vasario 16 minėjimai, kurių metu dešimtys kongreso narių pasisako palankiai Lietuvos laisvės reikalu, pasako mums palankias kalbas ar įrekorduoja savo pareiškimus.

Taip pat turime sveikinti Amerikos Lietuvių Bendruomenės darbuotojus, kurių rūpesčiu įvesti lietuvių kultūrininkų ir jaunimo susitikimai su senatoriais, kongresmanais, lankymasis jų įstaigose, teisingas informavimas, ypač skaudžiųjų birželio įvykių proga.

JAV-bių politikus ir kultūrininkus mums palankia prasme nuteikia dar mūsų diplomatai, Vliko, Lietuvos Laisvės komiteto, politinių organizacijų vadovai, pateikdami dokumentuotus pareiškimus Lietuvos laisvės reikalu.

Gal nemažiau gera padaro ir vietinės organizacijos ar net privatūs asmenys, palaikydami ryšius su atskirų valstijų vadovais, kviesdami juos kalbėtojais į lietuvių parengimus, ruošiamus įvairių tautinių švenčių ar pavergtųjų tautų savaitės proga.

*

Veikti viešąją Amerikos nuomonę, krašto politikus ir vadovaujančius asmenis mums tenka tam tikromis progomis. Dažniausiai tai atliekame laiškų rašymu, telefoniniais skambinimais, asmeniškais pokalbiais, rašiniais amerikiečių spaudoje.

Taigi labai svarbu turėti galimai platesnės apimties talkininkų būrį, kuris būtų kiekvienu momentu pasiruošęs tą ar kitą uždavinį atlikti. Čia daug galėtų padaryti mūsų jaunimo organizacijos: Amerikos lietuvių jaunimo sąjunga, studentai skautai akademikai, ateitininkai ir kiti jaunieji lietuviai.

Mūsų jaunimas šiuo reikalu yra judrus ir daug darbų atlikęs. Prisiminkime tik prieš porą metų jų vykdytą parašų rinkimą lietuvių peticijai Jungtinėms Tautoms. (Kur dabar yra tie parašai ir koks likimas minėtą peticiją ištiko — niekas neskelbia.) Bet jaunimas tada savo darbą pakankamai gerai atliko.

*

Pagirtini Lietuvos vyčiai, kurių nariai kiekvienais metais įvairiomis progomis išsiunčia įtakingiems JAV pareigūnams ir įstaigoms tūkstančius laiškų. Daug padarė LB apylinkės, Altos skyriai ir eilė kitų organizacijų, o taip pat ir privati iniciatyva.

Kaip gražų privačios iniciatyvos pavyzdį galime iškelti Daivą Kezienę, gyvenančią New Yorke. Ši keturių mažamečių vaikų motina, turėdama daugybę kitų darbų, aktyviai įsitraukė ir į politinę veiklą, sukurdama skaičiumi negausų, bet pakankamai darbingą ir aktyvų komitetą Simui Kudirkai išvaduoti (Americans for Simas). Šio komiteto ir kitų pastangų dėka S. Kudirkos motinai Marijai Šulskienei ir pačiam Simui Kudirkai buvo pripažintos Amerikos pilietybė. Yra ir daugiau gražių pastangų, kurių sumanytojus ir vykdytojus turime nuoširdžiai sveikinti ir jiems dėkoti. Pavergtai tautai okupantai yra užrišę burną ir pavergtieji patys negali už save nei kalbėti, nei šaukti ar reikalauti laisvės ir teisingumo. Jų norus mes žinome ir galime jų šauksmą laisvajam pasauliui perduoti. Šią pareigą atlikime mes, laisvuose kraštuose gyvenantieji lietuviai, ir atlikime nuoširdžiai, gerai.

b. kv.

IŠ MALTOS ORDINO VEIKLOS

Popiežius Paulius VI specialioje audiencijoje priėmė Maltos ordino vyriausią vadovą Fra De Mojana di Cologna kartu su vyriausios Ordino tarybos nariais. Ta proga Paulius VI aukštai įvertino Maltos Ordino nuopelningą veiklą įvairiuose pasaulio kraštuose teikiant medicinos, žmonių pagalbos ir įvairią kitokią pagalbą. "Žmonių meilės darbai — pabrėžė Paulius VI — geriausiai liudija krikščioniškąsias vertybes, veda sielas prie Kristaus ir visiems neša Dievo palaimą.

NAUJOJO STILIAUS PRANCŪZIJA

Paprastumas, taupumas ir duosnumas

A. J. STANIUS

Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing, vos tik paskelbus rinkimų rezultatus, pasakė: "Prancūzija jau pasikeitė". Verta tad pažvelgti, kaip Prancūzija atrodo dabar po to garsaus pasigyrimo? Pasikeitimų yra. Vieni juos vertina teigiamai, kiti neigiamai.

Pažvelgus į prezidento Giscard d'Estaing 116 ministerių sąrašą, atrodo, kad jis jau įvykdė savo rinkiminį pažadą — suvienyti visą Prancūziją. Vyriausybėje tikrai atstovaujama visai tautai. Jo paties partija — Nepriklausomieji respublikonai teturi tik tris atstovus. Visi kiti ministeriai parinkti iš įvairių dešiniųjų partijų ir yra daug visai nepriklausančių jokiai partijai. Kairysis blokas yra labai nusivylęs. Jis gavo 49 procentus visų balsų, bet vyriausybėn nepateko nė vienas jų atstovas. Prezidentas juos tik suramino, kad laikas nuo laiko su jais pasitarsiąs.

Esant tokiam mišriam ministerių kabinetui, savaime turi būti ir nemažas nuomonių skirtumas. Pradžia parodė, kad prezidento valdymo ranka bus kieta ir mokanti palaikyti tikrą darnumą. Tą jis įrodė šalindamas iš kabineto Servan - Schreiber tik po devynių dienų nuo jo paskyrimo, nes jis nemokėjo įsijungti į bendrą visos vyriausybės darbą.

Yra kalbama, kad prez. Giscard d'Estaing jau davė pradžią naujai Prancūzijos VI respublikai ir pastatė paminklą mirusiam gollizmui, nors jie dar ir turi porą atstovų ministerių kabinete.

Tiesioginis kontaktas

Antras naujumo ženklas, plačiai komentuojamas ir populiarinamas, yra prezidento vienu rankos mostelėjimu nubraukimas nuo valstybinio stalo visų valdiškų išpūtimų. Gyvendamas Elysée Palace prezidentas diplomatinius šefus ir užsieninių delegacijų vadus turi ten ir priimti, bet revizitu Giscard d'Estaing atlieka pėsčias, lydimas tik vieno sekretoriaus ir iš tolo sekamas saugumo vyrų.

Jau yra plačiai pasklidęs anekdotas, kad po tokių revizitų prezidentas sekretorių pasiunčia namo, o pats laisvai pavaikštinėja gatvėse ir užsuka į populiarias kavines ir išgėrimo vietas betarpiškai pasikalbėti su Paryžiaus gyventojais ir išgirsti jų nuomones apie naują vyriausybę. Kol prezidentas buvo finansų ministeris, Prancūzijos plačioji visuomenė beveik visai jo nepažino. Tik kartą metuose jį pamatydavo televizijoje naujo biudžeto proga. Prancūzai jo veidą labiau įsidėmėjo rinkimų metu, bet ir tada jis neturėjo progos aplankyti visų Paryžiaus priemiesčių ir pasirodyti visiems žmonėms.

Taip kartą jis užėjo į didelę kavinę ant Seinos upės kranto, kur prie ilgo stalo triukšmingai girkšnojo keliolika vyrų. Nė vienas jų iš pradžių nepažino. Prasidėjo kalba. Po kelių minučių vienas darbininkas pradėjo jį įtarti esant prezidentu, prisimindamas ir jo veido bruožus ir spręsdamas iš jo atsakymų. Darbininkas, kažko klausdamas, automatiškai išsitarė: "Monsieur Président..." Visi besilinksminantieji, tai išgirdę, atsistojo, norėdami prezidentą pagerbti. Atsistojo ir jis, sakydamas: "Dėkui, kad atsistodami man priminėte, jog aš jau turi būti kitur". Kavinėje visi liko apstulbę.

Giscard d'Estaing panaikino ir oficialias spaudos konferencijas. Jis labiau mėgsta kalbėti per televiziją ir tam tikslui gerai pasiruošia.

Sumažindamas Elysée Palace tarnautojų skaičių nuo 464 iki 300 ir ministerių skaičių nuo 140 iki 116, prezidentas jau esąs sutaupęs iki 10 milijonų dol. valstybinio iždo naudai. Jis atsisakė net valdiško šoferio, pats vairuodamas savo automobilį.

Klasių naikinimas

Kadangi Prancūzijoje klasių skirtumas ir etiketinės tradicijos gerbimas tebėra labai ryškus, toks prezidento, kilusio iš aristokratiškos šeimos, elgesys nelabai patinka didikų sluoksniams ir, kaip prancūzų rašytojas V. Hugo savo romane "Vargdieniai" pasakė, jau ir prezidentui taikoma paniekos vardai — avantiuristas ir garbėtroška. Bet prezidentas, populiarindamas paprastumą, tikrai nori pakeisti Prancūzijos visuomenę, tai yra labiau suartinti skirtingas didikų ir darbo žmonių klases. Mažindamas tą didelį skirtumą, prezidentas jau paspaudė aukštąją klasę žemyn, pareikalaudamas mokėti žymiai didesnes taksas. Žemąją gi klasę materialiai pakėlė aukščiau, padidindamas socialinės gerovės programą: didesnės senatvės pensijos, pašalpos neturtingoms šeimoms ir nustatymas, koks turi būti mažiausias atlyginimas už darbą.

Be to, pažadėta, bet dar neįvykdyta didesnė politinė laisvė politiniams pabėgėliams ir uždraudimas parduoti ginklus tiems kraštams, kurių vyriausybės varžo individualinę savo piliečių laisvę.

Prez. Giscard d'Estaing šalininkai nauju Prancūzijos keitimusi džiaugiasi, bet antroji tautos pusė — darbo klasė į viską žiūri su nepasitikėjimu. Jų nuomone senas lango modelis apvelkamas tik naujo stiliaus rūbais, bet esmėje Prancūzija pasiliekanti kapitalistine valstybe, valdoma kapitalistų. Yra spėjama ir laukiama, kad tikrieji naujojo prezidento egzaminai prasidėda rudenį, kai visa darbininkija pareikalaus didelių algų.

Politinis Prancūzijos vyriausybės laikymasis pasilieka senasis: atsiribojimas nuo NATO ir JAV-bių. Tą linkmę patvirtino prez. Giscard d'Estaing atsisakymas dalyvauti NATO sutarties atnaujinimo pasirašyme Briuselyje birželio 26 d. Tuo pačiu jis ignoravo prez. Nixono tose iškilmėse dalyvavimą.

Vak. Vokietijos krikščionių demokratų partijos žymus politikas Rainer Barzel neseniai atšventė savo 50 metų amžiaus sukaktį. Čia matome su žmona Krimhilde (47 m., kairėje) ir dukra Klaudija, 25 m.

KOMUNISTŲ TIKSLAI PASAULY

Tikslai nekinta, kinta tik siekti taktika

J. JABLONSKIS

Rusijos carai nesivaržė grobti mažuosius kaimynus ir jungti į nedalomos Rusijos imperijos globą. Į carų globą pateko Sibiras ir eilė kitų mažiau civilizuotų Azijos tautų. Panašiai carai elgėsi ir Europoje. Čia net už rusų tautą kultūringesnes, bet silpnesnes valstybes ir tautas jėga užgrobė.

Komunistų revoliucijos Rusijoje metu dalis pagrobtų tautų pasiskelbė nepriklausomomis ir atsiskyrė nuo Rusijos. Europos valstybės išsirinko valdžias ir sukūrė savanorių karines jėgas savo valstybių apsaugai, nes jautė, kad komunistai nepaliks ramybėje. Įsisiūbavusi revoliucija pasiekė nesunkiai greitos pergalės carų ir karų nualintoje sovietinėje Rusijoje.

Komunistų gaujos pradėjo veržtis į atsiskyrusias nuo Rusijos valstybes. Greit vėl suvarė Azijos tautas ir Sibiro plotus į rusų imperiją. Tačiau komunistams nesisekė Europoje. Sutiko naujųjų valstybių savanorių jėgų pasipriešinimą. Komunistų gaujos pasitraukė atgal. Tada jie pasirašė taikos sutartis su Lenkija, Lietuva, Latvija, Estija ir pasižadėjo daugiau nesikišti į nepriklausomų valstybių reikalus.

Sovietų puolimas prieš Suomiją aiškiai įrodė, kad jie jokių sutarčių nevertina ir negerbia su silpnesniais kaimynais. Tad pasirašytos su Maskva sutartys neteikė jokios garantijos, kad, pasitaikius gerai progai, Sovietai jų nesulaužys. Tokios progos ilgai neteko laukti. Ji atėjo kartu su Hitlerio siekiais atsiimti iš Čekoslovakijos Sudetus ir iš Lenkijos Dancigo koridorių. Stalinas su Hitleriu susitarė pasidalinti Lenkiją, Lietuvą, o Latviją ir Estiją perleisti Maskvai. Pagaliau už aukso gražius ir visa Lietuva buvo perleista Sovietams. Tad buvo pašalinta paskutinė kliūtis pasirašytoms su Pabaltijo valstybėmis sutartims sutraukti ir įjungti į komunistinę imperiją.

Politinės komunistų užmačios

Nuo komunizmo įsigalėjimo Rusijoje jo politiniai siekimai nė kiek nepasikeitė. Kaitaliojama tik taktika, o ne užmačios. Apie jų nekintamumą turėjo progą įsitikinti prez. Nixonas, kai jis kalbėjo su Brežnevu Maskvoje. Iš pasikalbėjimų dvasios patyrė, kad Kremliaus užsienio politika rišama su rizika ir pavojais. Netikėti komunistų politiniai posūkiai kiekvienu metu gali suduoti skaudų ir nepakeliamą smūgį susitarimams ir abiejų pusių sutartus planus paversti niekais ar naudingais tik Sovietams.

Maskvos ir Pekino kurstomi ir remiami išlaisvinimo karai aiškiai rodo, kokia kryptimi komunistai suka. Tokių užmačių dėka atsirado Šiaurės Vietnamas, Patet Lao ir Pietų Korėja. Baigiama sulikviduoti Kambodiją. O Pietų Vietnamo nuo komunistų grėsmės neapdraudė iškilmingai pasirašytos Kissingerio ir Duc Tho sutartys.

Pietų Amerikai "išlaisvinti" prietiltis yra Kuba, o Vid. Rytams — Sirija, Irakas, Egiptas ir kitos arabų valstybės. Po Izraelio - Egipto - Sirijos paliaubų pasirašymo Izraelis ėmė negailestingai bombarduoti Libane gyvenančius palestiniečius. Nepaisant, kad Libanas visada palaikė draugiškus santykius su Amerika, Brežnevas pasiūlė Libanui priešlėktuvinių ir kitokių ginklų gintis nuo Izraelio puldinėjimų. Kerštingi Izraelio veiksmai atidarė duris komunistų jėgoms į Libaną.

Prez. Nixono apsilankymas Maskvoje nepakeitė komunistų nusistatymo Amerikos atžvilgiu. Kremlius toliau varo priešamerikietišką politiką. Tai patvirtino pats Brežnevas, kai jis kalbėjo Alma Ata. Jis tvirtino, kad Sovietai nepaliaus kovoję dėl komunistinių kraštų ir pasaulio komunistų judėjimo. Ką reiškia toks judėjimas? Aišku, buus bandoma revoliucijos būdu laisvųjų kraštų demokratines santvarkas pakeisti marksistinėmis. O prieš atoslūgį Brežnevas būtų dar drąsiau ir grėsmingiau grūmojęs kapitalistams. Be to, į šitokį Brežnevo pareiškimą turi dabar įtakos Maskvos - Pekino skilimas.

"Izvestija", kuri atstovauja Kremliaus nuomonei, įtikinėjo, kad ne visa Kinija yra Mao vėžio apsėsta. Kaltinamas buvo Mao ir jo gaujos.

Maskvos "Literaturnaja Gazeta" mėgsta juokus ir karikatūras. Dabar jos puslapiuose vyrauja Mao Tse-tungo karikatūros, papuoštos Hitlerio ūsiukais ir apkryžiuotos diržais, po kuriais prikaišiota šovinių. O rankose turimas revolveris nukreiptas į Kinijos žmones. Bet komunistų laikraščiai neužsimena apie tokius pat žiauruumus, atliktus Stalino, Chruščiovo ir Brežnevo.

— **Prancūzijos** bendrovė Aerospatiale, kuri stato Prancūzijos-Britanijos superzoninį lėktuvą "Concorde", per 1973 metus prarado 3,5 milijardų frankų. 1972 m. bendrovės nuostolis siekė tik 100 milijonų frankų.

SUNAIKINTOS PASTANGOS

VLADAS VAILIONIS

79

— Jonai, Jonai, ateik čia. Turiu tau svarbią žinią.

— Koks gi čia biesas dabar? Balsas būtų lyg ir Šukio, bet tas dar nekvailioja, — galvojo Gerulis, beeidamas krūmų link.

Krūmuose stovėjo tikrai Šukys, bet toks pasikeitęs, kad Gerulį net baimė apėmė dėl jo.

— Kas gi čia per reikalai, Petrai? Kodėl tu čia krūmuose slapstaisi? — nusidyvijo Gerulis.

— Turiu svarbią žinią tau, bet nenoriu, kad tas piemgalys Misiūnas pamatytų mane, todėl ir palaukiau čia, — tyliai kalbėjo Šukys.

— Negi tavęs policija ieško? Sakyk, kas gi tau nutiko?

— Policijos mes daugiau neturime, bet milicija, kuri ir Dauguvį šiandien areštavo. Va, ką aš norėjau tau pasakyti. Baisūs dalykai dedasi Lietuvoje, Jonai.

Išgirdus tą žinią, Geruliui gnybtelėjo kažkas tai širdyje, kūnu drebulys nubangavo, o kojose kažkokia tai šiluma liuobtelėjo. Stovėjo akis įbedęs į Šukį ir tylėjo.

— Tikrai, Jonai. Šiandien išvežė jį jau į Alytų. Šeimą dar paliko, bet Dauguvienei davė įsakymą per dvidešimt keturias valandas apleisti dvarą.

— Už ką gi jį suėmė? — pagaliau ir Gerulis prakalbo. — Prieš kiek laiko viršaitį, o dabar jau ir Dauguvį.

— Einam, Jonai, į sodą. Ten niekas mūsų negirdės, kur aš galėsiu tau papasakoti.

Atsitolinus jiems tolokai nuo namų ir susėdus suolelyje, Šukys pradėjo pasakoti.

— Šiandien pavakare buvo atsluoges pas mane Dauguvio ūkvedys, tai jis man ir papasakojo tai, — užtvirtino Šukys.

— Bet už ką, Petrai? Dauguvis su viršaičiu buvo padorūs žmonės, geri lietuviai, o pas Dauguvį samdiniai veržte veržėsi. Aš nesuprantu kas čia dedasi. Negi šie prakeikti burliokai gali taip sau be niekur nieko žmogų ir areštuoti?

— Už ką, sakai. Anksčiau mes galėjome to klausti, bet ne dabar. Juk ir tu, tur būt, klausai radiją ir pasidairai dar kol kas ir laikraštyje. Ten gi ponai draugai kasdien jau pliauškia apie kažkokius liaudies priešus ir liaudies išnaudojus. Išgirdus man tai pirmą kartą, taip ir smilktelėjo galvon, kad bus blogai. Juk ir šuo pirmiausia loja, o tada jau ir kanda.

— Kokie jie čia liaudies priešai. Juk jie visuomet gerai sugyveno su kaimynais.

— Mes nesame liaudis, Jonai. Ne mes, mielasis, bet komunistai. Mes turime dabar liaudies vyriausybę, kurioje visi komunistai sėdi. Turime liaudies seimą, kuris nuskubėjo į Maskvą Stalinui rankos pabučiuoti už Lietuvos okupaciją. Vyriausybė, kuri atstovauja savąją tautą, to nedaro.

— Tu teisingai kalbi, Petrai. Komunistai dangstosi liaudies vardu, kaip tas pasakėčios vilkas avies kailiu.

— Blogai, Jonai, blogai. Ateis ir mūsų eilė, nes ir mes esame liaudies priešai. Mes juos mušėme nepriklausomybės kovose, o vėliau buvome šauliai. Tu net ir vadas buvai.

— Aš nesuprantu, kodėl tu, Petrai, esi toks bailys. Jeigu tu turėtum kitokią žmoną, tai tu būtum seniai prapuolęs. Dėl modernių tvartų verkšlenai, bijodamas ūkį prarasti, o viskas susiklostė geriausiai. Dabar, bijodamas mano pusbernio, net ir į gryčią neužsuki. Šauliai dabar jau tave irgi baugina. Jeigu ruskis pradėtų areštuoti visus šaulius, tai jis neturėtų vietos juos sutalpinti. Kodėl Dauguvis su viršaičiu yra areštuoti, aš nežinau. Bet aš tikiu, kad jie greit grįš, nes jie nėra niekam blogo padarę. Areštų, Petrai, aš nebijau, bent jau pirmaisiais metais. Juk komunistai mūsų krašte nebuvo ir nebus populiarūs, todėl jie, manau, bandys pirmiausiai patraukti tautos daugumą savo pusėn. Jų ta vykdoma žemės reforma, atrodo, ir yra daroma tuo tikslu. Areštai gi veiktų kaip tik priešinga kryptimi.

— Komunistams mūsų simpatijos yra nereikalingos, nes už jų stovi ruskio kariuomenė.

— To aš nebijau. Aš pribijau visai ko kito. Kaip tu žinai, mūsų Vytautas su Vilkeliu baigė šį pavasarį gimnaziją, todėl juodu nori studijuoti. Praėjusią savaitę juodu buvo išvažiavę į Kauną ir Vilnių, sustodami porai dienų ir Alytuje. Ir žinai, Petrai, juodu parvežė ne kokias žinias. Vytautas norėjo nusipirkti naują laikrodėlį, bet grįžo tuščiomis. Sako, visur laikrodžių krautuvės yra tuščios, nes ruskiai viską jau išgrobė. Jie, užgrobę Lietuvą, nusiaubė mūsų krautuves, kaip šarančiai laukus. Mūsų užsienio prekybą ruskis irgi uždraudė, neįvežęs net ir savų prekių, bet iš mūsų viską grobdamas. Štai, kas mane baugina, Petrai. Nualins ruskis Lietuvą, pavers visą mūsų kraštą elgetynu.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

LIETUVIŠKI ŽIEDAI, ALKA, VIENUOLYNAS

Liepos 21 d. N. P. Marijos seselių vienuolyno sodyboje, Putnam, Conn. įvyko vadinamoji "Lietuvių susitikimo šventė". Kaip ir kiekvienais metais, privažiavo labai daug žmonių iš "visos Amerikos". Visa didelė ir graži vienuolyno sodyba ūžė kaip bičių avilys.

Keli pagrindiniai dalykai, kurie traukė daugumos akis ir mintis. Vienas, kaip seselių kapelionas kun. prof. Stasys Yla, sakė, kad lietuvių šeima padidėjo vienu nauju lietuviu. Jaunas vokietis nuvyko į Romą, įstojo Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją, ją baigė ir buvo įšventintas kunigu. Jis išmokęs lietuvių kalbą ir dabar esąs mergaičių stovyklos "Neringoje" kapelionas. Jo lietuvių kalbą girdėjome atnašaujant šv. Mišias. "Neringoje", kuri yra net kitoje valstybėje Vermonte, stovyklaujančios mergaitės buvo atvežtos į šią Lietuvių susitikimo šventę ir čia atliko programą. Mergaičių buvo tur būt apie šimtinę. Jos šoko tautinius šokius ir įscenizavo vaizdelį "Vilniaus įkūrimas". Geležiniam vilkui staugiant vaidila išpranašavo, kad Gediminas čia pastatys pilį, kurios vardas ir garsas skambės per visą pasaulį. Ir taip dailios vaidilutės baltais ilgais rūbais ir basomis kojomis lydimos vaidilos žygiuoja prie aukuro. Čia jie meldžiasi. Tada iš visų pusių pradeda žygiuoti tautiniais rūbais mergaitės. Nuo aukuro pasitraukia vaidila ir vaidilutės, o mergaičių pulkai žygiuoja aplink ir sudaro dabartinės pilies vaizdą, kada jos susėda ir sustoja aplink aukurą.

Programoje mergaitės šoko, dainavo, skambino kanklėmis ir inscenizavo tą gražų vaizdelį. Tą viską jos išmoko stovykloje dviejų savaičių laikotarpy. Clevelando "Grandinėlės" dalyvės, kurios čia stovyklavo, prisidėjo labai daug prie mergaičių paruošimo šiai programai. Mergaitės yra puikūs lietuviški žiedai. Tikėkime, kad tie ir kiti žiedai ir ateity gražiai žydės ir džiugins žiūrovus bei skiepys gimtosios šalies meilę.

Aplankiau ir Alkos muziejų, kur triūsia jo įkūrėjas ir eksponatų rinkėjas šviesusis prelatas Pranciškus Juras. Kiek čia sukaupta lietuviško rašto istorijos, knygų, laikraščių, susirinkimų protokolų, įvairių parengimų programų, drožinių, audinių, paveikslų ir kita. Seniau ta visa medžiaga buvo palaida. Dabar jau ji yra sudėta į lentynas ir baigiama aptvarkyti. Prelatas Juras sakė, kad dabar šis muziejus yra perduotas Liet. Kat. Mokslo akademijai ir ji juo rūpinsis. Šis muziejus yra gana svarbi istorinės medžiagos surinkimo vieta.

Putnamo seselių sodyba dar ilgam tur būt bus vienu iš lietuviškų centrų, kurs rinksis lietuviai. Čia yra jų įkurti senelių namai. Be to, seselės turi ir kitų gyventojų, kurie gyvena buvusiose mergaičių bendrabučio patalpose. Lietuvių susitikimo šventė palieka gražius prisiminimus. Mes ją lankysime ir ateityje.

P. Žičkus

THE BOSTON GLOBE APIE KUDIRKĄ

Didysis liberališkas laikraštis The Boston Globe liepos 18 d. išsidėjo žinutę apie Simą Kudirką. Jis rašo, kad buv. sovietų jūrininkas, kuris buvo nubaustas 1971 m. už bandymą pabėgti nuo rusų laivo prie Martha's Vineyard, yra pripažintas Amerikos piliečiu. Tas esą gali padėti jo išlaisvinimui iš Uralo darbo stovyklos. Tokia žinia esanti iš valstybės departamento Washingtone. Jo motina Marija Šulskienė esanti gimusi Brooklyn, N. Y. Nei vieno žodžio žinutėje nepasakyta, kad jis yra lietuvis.

Nors Globe ir nespausdins, bet jeigu mes daugelis parašytume po laiškutį laikraščiui pažymėdami, kad jie neteisingai mini Kudirką rusų jūrininku, nes visiems yra gerai žinoma, kad jis yra lietuvis, gal kitą kartą laikraštis ir būtų kiek objektyvesnis.

SVEČIAVOSI G. IR A. ŠATRAIČIAI

Inž. Albinas ir Genė Šatraičiai iš Detroito svečiavosi ir atostogavo pas Antaną ir Anicetą Januškas Miltone. Jie maudėsi šiltame Atlanto vandeny Cape Code, apžiūrinėjo Bostoną ir net dalyvavo Lietuvių susitikimo šventėje Putname, Conn. Iš ten Šatraičiai grįžo atgal į Detroitą.

MIŠIOS UŽ POVILAVIČIŪTĘ - VEPŠTIENĘ

Solistas Benediktas Povilavičius gavo žinią iš pavergtos Lietuvos, kad jo sesuo Genė staiga mirė. Benediktas Povilavičius, kuris dabar gyvena Arlingtone, Mass., užprašė šv. Mišias Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, kurios buvo atlaikytos liepos 23 d. Atnašavo kun. Jamūnas.

NAUJA JANSONŲ ŠEIMA

Praeitą savaitę šv. Kazimiero bažnyčioje Providence, R. I. buvo sutuokti dr. Eduardas Jansonas su dantų gydytoja Irena Baškiene-Kubiliūnaite. Jie abu buvo našliai.

RADIJO SUKAKTUVINIS PIKNIKAS

Seniausių, lietuviškų radijo programų Naujoj Anglijoj vedėjai rengia 40 metų sukaktuvių metinį pikniką sekmadienį, rugpiūčio 11 d. gražiame Romuvos Parke.

Programa prasidės 4 val. p. p. Programoj dalyvaus tautinių šokių grupė, vad. Onos Ivaškienės. Svečiai armėnų šokėjai pašoks armėnų ir moldavijos šokių. Bus gražuolės "Miss Lithuania of N. E." rinkimas, šokių varžybos prie Mickey Haberek orkestro ir dovanų iš Louise Day Hicks.

Rinkti gražuolei ir geriausiems šokėjams komitetą sudaro. Ona Ivaškienė, Laima Kontautienė (1951 metų gražuolė "Miss Lithuania of N. E."), Juozas Casper, Henrikas Čepas ir Povilas Jančauskas iš Brocktono.

Skanius, lietuviškus valgius gamins gerai žinoma šeimininkė Monika Plevokienė ir jos pagalbininkės.

Pirma laimėjimo dovana bus automobilis, dovanotas J. Kairio sav. Fitzmaurice Motor Sales ir Service iš Brocktono. Po to 100 dol. dovana, So. Boston Savings, kelionę lėktuvu į N. Y. ir atgal iš Bostono dovanojo kongresmanas Johan Joseph Moakley ir daug kitų naudingų laimėjimų ir įėjimo dovanų. Autobusai išeis nuo So. Bostono Liet. Piliečių klubo 1:30 val. p. p. Išlydės Jonas Valiukonis iš So. Bostono. Įėjimas į pikniką suaugusiems 1 dol., vaikams 50 centų.

Ruoškitės susitikti su giminėm, draugais ir pažįstamais lietuviškų radijo programų 40 metų sukaktuvių piknike Romuvos Parke.

Steponas ir Valentina Minkai

Armėnų šokėjai, kurie atliks programą Minkų radijo gegužinėje.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

PAVERGTŲ TAUTŲ MINĖJIMAS

Pavergtų tautų metinės paminėti buvo pasirinkta pagerbti pamaldomis liepos 21 d. ukrainiečių Šv. Mykolo bažnyčioje. Pagal jų papročius giedojimas buvo atliekamas be vargonų. Giedojimas bažnyčios choro ir kartais visos parapijos buvo pavyzdingas.

Po pamaldų buvo pusryčiai Ukrainiečių Tautiniuose namuose. Čia įvykio svarbumą pabrėžė profesorius dr. A. S. Ehrenkreutz savo kalba. Jis 12 metų yra gyvenęs Vilniuje, dabar yra profesorium Miehigan, Ann Arbor universitete. Ten yra dinamiška organizacija "Multi-Ethnic Alliance", susidedanti iš įvairių tautybių, įskaitant taip pat ir lietuvių. Dar platesniu mastu yra grupė Detroite, kur įeina net ir Azijos tautos, visos pavergtos Sovietų Sąjungos.

Žmonės aktyviai dalyvaudami ir ugdydami Pavergtų tautų siekimus yra budrūs ir supranta savo istorinę atsakomybę. Išplečiant savo skaičių ir augant progresyviai sąmonėje, jie sustiprins savo politinius žygius. Ateitis parodys, kad federaliniu būdu keleta tautybių dinamiškų tautinių aspiracijų vedami atneš laisvę ir kooperaciją.

Šiame krašte mes neprivalome išbarstyti mūsų jėgas. Eidami kartu, mes stiprinsime mūsų bloką. Žengdami drauge prieš neigiamybes, mes kartu stiprinsime šitą kraštą. Pabrėždamas, kad laisvė yra žmogaus neatskiriama dalis, svečias baigė kalbą.

Dalyv.

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5-2787.

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TEL. — WA 5-8063

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ar perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas. Tel. 651-9625 ar 778-0838

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Rudeninės ekskursijos į Lietuvą 1974 metais

SKUBĖKITE REGISTRUOTIS — DAR YRA KELIOS LAISVOS VIETOS !

RUGSĖJO MĖNESIO 1 dieną — 15 dienų kelionė — GRUPĖ #9-A
(Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas)
Iš CHICAGOS — $992.00 (dvigubam kambary);
iš NEW YORKO — $880.00 (dvigubam kambary).

20 dienų kelionė — GRUPĖ #9-B
(Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Roma)
Iš CHICAGOS — $1128.00 (dvigubam kambary);
iš NEW YORKO — $1016.00 (dvigubam kambary).

REGISTRACIJA PRIIMAMA ŠIOMS GRUPĖMS IKI RUGPIŪČIO MĖN. 3 D.

SPALIO MĖNESIO 2 dieną — 15 dienų kelionė — GRUPĖ #10
(Maskva, Vilnius, Ryga, Leningradas, Helsinkis)
Iš CHICAGOS — $944.00 (dvigubam kambary);
iš NEW YORKO — $832.00 (dvigubam kambary).

REGISTRACIJA PRIIMAMA ŠIAI GRUPEI IKI RUGSĖJO MĖN. 3 D.
VISOS GRUPĖS VAŽIUOJA VIENAI DIENAI Į KAUNĄ.

KIEKVIENĄ EKSKURSIJĄ LYDI PATYRĘS KELIONIŲ VADOVAS.
Prices & Air fares subject to change. Rates quoted based on Tariffs and Exchanges in effect August 1, 1974.

DĖL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RAŠYKITĖ:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643 tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sudarome reikalingus iškvietimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus, parūpiname reikalingas vizas.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Arti 68-os ir Western — Savininkas parduoda 3-jų miegamų mūr. namą. 2 maš. garažas. Didelis aptvertas kiemas. 50x125 p. skypas. Kaina mažiau $25,000. Skambint 778-8504

74 ir St. Louis Ave. Savininkas parduoda mūr. Georgian namą. 3 mieg., 1½ plytelių vonios, salionas, valgo. masis, įrengtas šeimos kamb. su baru. 2 maš. garažas. Daug priedų. Virš $35,000. Tel. 925-7337.

Clearing — Restaurant, 4 apts., 24 rooms. Excel. income. By owner. Mortgage available.
582-8539 or 925-6057

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
— Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., 778-2233

6 kamb. bungalow. Apylinkėje 64-os ir Albany.
Skambint 476-0403

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liudijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 So. Maplewood, CL 4-7450

DRAUDIMAI — INSURANCE
Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės
Namų pirkimas bei pardavimas
Butų nuomavimas
BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. 254-5551

Didelis sklypas, 5 kamb. bungalow. 63 ir Whipple. Retas pirkinys. Nebrangiai.
2 po 6 kamb. 3 mieg. Švarus. Geras. Teisinga kaina. Marquette Pke. Puiki proga lietuviui.
4 po 5 kamb. 40 p. sklypas. Naujas šildymas. Marquette pko. apyl.
5 butai ir 2 biznio patalpos. Gražus namas. Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduot.
Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdrandą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

GĖLĖS
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

DĖMESIO!

Maža lietuviška dovana

*

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po 1 dol. (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street. Chicago, Ill. 60629.

REAL ESTATE

BALTIC APARTMENTS CONDOMINIUMS
St. Petersburg Beach, Fla. 33706
1 ir 2-jų miegamųjų butai — gražūs, moderniški, liuksusiniai. Arti paplūdimio, krautuvių ir susisiekimo. Mažas kompleksas, mažos išlaikymo išlaidos. Suaugusiems, jokių naminių gyvuliukų. Brokeriai kviečiami. $24,500 ir aukščiau.
Tel. 813-360-8766

Ir vėl pažvelk

Gražus pajamų mūras. Atskiri naujai šildymai. Centr. oro vėsinimas. Dideli modernūs butai. Mūro garažas. Marquette Pke. $46,900.

Legalus 17 metų 3-jų butų gelsvas mūras. Atskiri radiant šildymai. Mūro garažas. Platus lotas. Marquette Parke. $48,900.

5½ kamb. mūras. Arti Lietuvių plazos našlė su nuostoliu atiduoda už $17,800.

7 butų mūras — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas gazu šildymas. Alumin. langai. Blokas nuo parko. $39,900.

10 butų mūras. Marquette Parke. Virš $17,000 pajamų. Naujas gazu šildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. $79,900.

Puikus mūro namas. 2 butai, gražūs 6 kamb. viršuj ir 3 kamb. sausam beismente. Garažas. Arti parko. $21,900.

2 butų, apie 18 metų, mūras. 2 atskiri šildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūsų. $36,000.

2 butų didelis modernus mūras ir garažas. Naujas gazo šildymas. Oro vėsinimas. Marquette Pke. $32,000.

6 kamb. Cape Cod. Už Kedzie, ½ bloko nuo parko. Įrengtas beismentas. Platus lotas. Mūro garažas 18 šono. $34,000.

1½ aukšto mūras. Nauja statyba. 3 butai, didelės pajamos. Arti vienuolyno. $32,750.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

ARTI MARQUETTE PARKO MŪRINIS 3-JŲ BUTŲ
Šis namas turi 3 pilnus butus po 6 kamb. ir 3-jų maš. mūrč garažą. Pelningas, geros pajamos.
Priedai: kilimai, modern. virtuvės, gazu apšild., "circuit breaker" elektros laidai. Greit galima užimti. Galimybė pirkti su mažu įmokėjimu. $44,900. Dėl detalių kreiptis į Mildred.

ARTI 79 IR KEDZIE MŪR. RANCH
Gražus 3 miegamu namas su naujais kilimais.
Didelė virtuvė su beržinėm spintelėm. Įrengtas poilsio kamb. 2½ maš. garažas su elektriniem durim. "Forced air" gazu apšild. Tik $33,500.

KANDU REALTY
10937 S. Western Ave. — 779-2600

IŠNUOMOJAM — FOR RENT

BUTAI — rinktiniams nuomininkams
Best Agency, 2925 W. 63rd. PR 8-6032
Nelaukite, užsiregistruokit dabar. Aptarnauja pietvakarinę dalį 9 metus. Savininkai kreipkitės dėl patarnavmo nemokamai.

ĮSIGYKITE DABAR !

Testamenta su legališkomis formomis bei afidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šulas

Čia nuoseklisai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"
Kaina su Legališkomis Formomis — $3.50; be tų formų — $3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

FOOD PROCESSING and GENARAL FACTORY
Full time, permanent.
Food processing plant in Evanston
Call John Zabrauskas
273-4497

MECHANICS — TRUCK
For common carrier truckline. Must be experienced on diesel and gas engines. — 2nd shift 3:30 to midnight. Apply in person to Ray Atkinson.
SHIPPERS DISPATCH, INC.
5200 W. 47th St., Chicago, Ill.

AUTOMOBILE SALESMEN
Need three men. Exper. preferred but not necessary. Will train. Many co. benefits. See Sales Manager.
SUBURBAN FORD
1131 Chicago Ave., Evanston, Ill.

HELP WANTED — MOTERYS

OFFICE CLERICALS
Full time, permanent, general office positions in our Loop store. Must have figure aptitude and enjoy detail work. Experience with office machines helpful but will train on job. Many opportunities for advancement in our growing company.
Excellent benefits of insurance, discount on purchases, profit sharing, liberal vacation and retirement.
Work with friendly people in a pleasant atmosphere.
Apply in person
Personnel Department
7th Floor
LYTTON'S
235 So. State Street
Chicago, Illinois

BILLING CLERK FOR MOTOR REPAIR SHOP
Figure aptitude, plus general office knowledge.
Mrs. Knittel — 243-7502

VYRAI IR MOTERYS

Reikalinga INDŲ PLOVĖJA-IAS
Skambint bet kuriuo laiku
Tel. 778-7707

PROGOS-OPPORTUNITIES

TAVERNA ir namas, šalia tuščias sklypas. Parduoda dėl silpnos sveikatos.
5200 S. Western Ave. GR 6-9561

LITHUANIAN AMERICAN FOOD
Plus 4 bedroom bungalow.
Vol. up to $1,200.00 daily.
Terms available.
Call Chuck Panagos
929-6100
AMERICAN INVS—CO.

PARDAVIMUI

Parduodami
NAMŲ BALDAI
Skambint PR 8-1284

DĖMESIO!

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kil. AM ir 98.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas.
1467 Force Dr.
Mountainside N. J. 07092
Tel 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

A. A. IZIDORIUI VALANČIUI AMŽINYBĖN IŠKELIAVUS

Gana ilgai ir sunkiai sirgęs, bet gražaus amžiaus sulaukęs East Chicagoj, Ind., liepos 23 d. mirė ir liepos 27 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse palaidotas a. a. Izidorius Valančius. Jo gyvenimo kelią būtų galima trumpai nusakyti: tai buvo nuoširdi, sąžininga ir ištikima tarnyba Dievui ir artimui.

Velionis Izidorius Valančius buvo gimęs 1895 m. kovo 7 d. Jazdauskiškių km., Žemaičių Kalvarijos par. (vėliau Gegrėnų par.), Alsėdžių valsč., Telšių apskrityje. Augo gausioj Valančių šeimoje, kuri kilo iš to paties kamieno, kaip ir žymusis Lietuvos švietėjas, beveik prieš šimtą metų miręs, vysk. M. Valančius. Mokėsi dar prieš pirmąjį karą Telšių keturklasėje mokykloje, o vėliau baigė specialius buhalterijos kursus. Lietuvoje ilgiausiai gyveno Žem. Kalvarijoje.

A. a. Izidorius Valančius į darbą įsijungė dar jaunas. Kai reikėjo kurti nepriklausomos Lietuvos valstybinį ir ekonominį gyvenimą, savo apylinkėje jis aktyviai darbavosi visur. Jis nekandidatavo į jokius valdiškus postus, bet tiek prieš Steigiamojo seimo, tiek prieš kitų seimų rinkimus buvo uolus krikščionių demokratų kalbėtojas, rinkiminių prakalbų vadovas. Kaip vienas to meto liudininkas sako, "kalbas Izidorius sakydavo gryna ir visiems suprantama žemaičių kalba, todėl ir pasisekimą turėjo labai didelį".

Žem. Kalvarijoje tuo metu klebonu buvo kun. Povilas Pukys, kuris tapo a. a. Izidoriaus dvasinio, administracinio ir ekonominio darbo patarėju. Kun. Pukys, žinodamas, kad kurti valstybinį gyvenimą reikia kurti ir jo nepriklausomą ekonominį pagrindą. Jis organizavo vartotojų draugijas, bankelį, vėliau pieninę. Velionis visuose šiuose darbuose buvo ištikimas jo padėjėjas ir sąžiningas darbų vykdytojas. Dėl to jo vadovaujamas Žem. Kalvarijos bankelis išsilaikė, net užėjus didžiajai ekonominei krizei ir daugeliui jų, neturinčių prityrusių vadovų, subankrutavus. Tą bankelį sulikvidavo tik sovietinių rusų okupacija. Vokiečių okupacijos metu jis dirbo pieninės buhalteriu, sąžiningai vesdamas jos apyskaitos, kad net priešas negalėjo jokių priekaištų padaryti.

Lietuvoje jis nuo jaunystės darbavosi su katalikų organizacijomis, kaip pavasarininkais, vyrų apaštalavimu ir kt. Jo namai buvo susirinkimų, užeigų ir pasitarimų namai, kurių šeimininkas visus ir visuomet su malonumu priimdavo ir prie jų svarstomų planų savo praktiškais patarimais prisidėdavo. Kai vokiečių naciai persekiojo žydus, jis kartu su tuometiniu klebonu kun. Vladu Palonskiu (mirusiu 1964 m. liepos 27 d.) suorganizavo jų gelbėjimą, slėpimą, maitinimą ir saugojimą. Ne kartą jis ir jo sesuo (jau mirusi) rizikavo savo gyvybėmis bet, jo žodžiais tariant, dėl kito žmogaus verta ir gyvybe rizikuoti".

Nors jis tais laikais jau buvo sulaukęs vidurinio amžiaus, bet jo namai buvo Žem. Kalvarijos studentų, gimnazistų ir jau mokslus baigusių sekmadienių ar net kasdienos užeigos namai. Ir tas jaunimas jį ne tik gerbdavo, bet ir mylėdavo dėl jo nepaprasto nuoširdumo, atvirumo, geros širdies ir sugebėjimo prie daug jaunesnių prisitaikyti.

Per pirmą bolševikų okupaciją likęs neišvežtas į Sibirą, antrojo antplūdžio nelaukė — su kitais pasitraukė į Vokietiją, kur po karo ilgiausiai (1945-49) gyveno Memmingeno lietuvių stovykloje. Čia gyvendamas ilgai ir su dideliu pasiaukojimu dirbo "Minties" laikraščio administracijoje, nors už tai niekas jam nemokėjo, kaip ir tiems, kurie tą laikraštį leido ar redagavo. Stovykloje jis taip pat buvo žinomas visiems kaip žmogus, kuris nuolat pasiruošęs kitiems patarnauti — už motinas eilėje maisto palaukti, seniems ir nepajėgiems malkų priskaldyti, tėvams, turintiems kur išeiti, vaikus pasaugoti, stovyklos salę iššluoti ar koplyčią sutvarkyti. Ir tai darė iš grynos krikščionies širdies nelaukdamas nei pagyrimo, nei atlyginimo.

1949 m. atvyko į Ameriką ir apsigyveno East Chicagoje. Dar buvo pajėgus dirbti ir dirbo sunkų darbą. Bet nesišalino nė lietuviškos veiklos, ypač ieškodamas pradžioje lietuvių tarpe tokių, kurie galėtų sudaryti sutartis ir surasti darbo garantijas dar likusiems Vokietijos stovyklose. Fabrike dirbo ilgai. Tik prieš keletą metų išėjo į pensiją, kai jau pradėjo silpnėti sveikata ir reikštis įvairūs negalavimai. Daugelį metų jis gyveno Antaninos ir Petro Indreikų namuose, o senatvėje ir ligoje jų labai nuoširdžioje globoje. Net pats išsireikšdavo, kad gyvenąs kaip savo šeimoje (jis buvo nevedęs), nes jaučiąs savo šeimininkų didelį rūpestį juo ir jo sveikata. A. ir P. Indreikai jį globojo velionį, kol li-

A. a. Izidorius Valančius

ga (vėžys) pakirto paskutines jėgas ir turėjo gulti ligoninėn.

Reikia priminti, kad a. a. Izidorius nuo jaunystės, ypač nuo pirmųjų nepriklausomybės laikų, buvo ir spaudos darbininkas. Pradžioje rašydavo korespondencijas iš savo apylinkių, rinkiminius atsišaukimus ir kvietimus balsuoti, nurodydamas, už ką reikia balsuoti ir kodėl. Vėliau rašydavo ir straipsnius apie organizacinius ir krikšč. demokratų partijos klausimus. Ypač daug rašė "Žemaičių prieteliuj", "Šaltiny", "Mūsų Laikrašty". Spaudoje bendradarbiavo gyvendamas Vokietijoje ir nemažai Amerikos lietuvių laikraščiuose "Drauge" ir "Darbininke". Lietuvoje dažniausiai pasirašinėdavo Izidoriaus Artojo slapyvarde, vėliau Ervydžiu ar tikra pavarde. Yra daug prirašęs ir palikęs neužbaigtų raštų apie Žemaičių Kalvariją, jos apylinkės papročius, paskirus žymesnius žmones, ypač daug medžiagos surinkęs apie prel. P. Puką, kurį velionis labai gerbė.

Amerikoje jo liūdi sesuo Marija Milerienė su vyru ir šeima, Edimboro, Pa., brolis dr. Grigas Valančius ir jo dukters šeima, Los Angeles, Calif., Lietuvoje dar keturi broliai.

A. a. Izidorius Valančius buvo nepalaužiamų krikščioniškų ir patriotiškų įsitikinimų asmuo, gyvenimą aukojęs savo tėvynei ir artimui. Jo prisiminimas giminėms tebus paguoda, o jam amžina ramybė Dievuje. Ps.

LITURGINIO ATSINAUJINIMO REIKALU

Kardinolas Višinskis asmeniškai dalyvavo Lenkijos katalikų religinių giesmių festivalyje "Sacrosong" ir religinių giesmių autoriam, kompozitoriam bei jaunimo choram pasakė progai pritaikytą žodį. Kardinolas nurodė, kad siekiant liturginio atsinaujinimo, reikalingos ir naujos giesmės bei bažnytiniai himnai. Jiem kurti ir komponuoti daug gali padėti popiežiaus Pauliaus VI paskutinių enciklikų "Lumen gentium" ir "Gaudum et spes" studijavimas.

Buv. Newburry bibliotekos heraldikos ir genealogijos skyriaus kuratorius Joseph C. Wolf padovanojo Lietuvių Kultūros muziejui Chicagoje mikrofilmams rodyti aparatą ir du mikrofilmų ritinius, kuriuose nufilmuota 12 tomų lenkų-lietuvių heraldikos ženklų. Prie mikrofilmų aparato Jurgis Kasakaitis ir J. Wolf.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

MOTERŲ VEIKLA

Hot Springs lietuvės moterys yra susibūrusios į savo atskirą klubą. Jų veikla siekia daugiausia atžymėti savo narių vardadienius, susipažinti su naujai atvykusiomis, pagelbėti nelaimės ištiktoms ir t. t.

Liepos 26 d., susirinkusios Bronės Martin, 333 Quachita patalpose, pagerbė Onas. Buvo pagerbtos Ona Dambrauskienė, Ona Gliebauskienė, Ona Gudonienė ir Ona Šnaiderienė. Visos labai smagiai praleido laiką.

Sekančių varduvininkių — Marijų — pagebimas bus rugpiūčio mėnesį. Narių tarpe esančios Marija Šlegaitienė, Marija Tamulionienė ir Marija Vaičaitienė.

P. Guntinas

New Britain, Conn.

JONĄ BEINORIŲ IŠLEIDŽIANT

Šv. Andriejaus lietuvių parapijos vargonininkas muz. Jonas Beinorius, išbuvęs čia dešimt metų (nuo 1964 m. liepos 1 d.), liepos 30 d. išvyksta į Waterburį, Conn., ir ten nuo rugpiūčio 1 d. eis vargonininko pareigas Šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčioje, kur klebonas yra kun. Jurgis Vilčiauskas.

Į New Britainą iš Providence, R. I., iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, kur jis buvo vargonininku 15 metų, jį buvo atsikvietęs a. a. klebonas kun. dr. Benediktas Gauronskas. Be to, ten būdamas vargonininku, važinėjo į Worcesterį, kur gadovavo lietuvių Meno Mėgėjų ratelio chorui 8-rius metus.

Būdamas New Britaino Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčios vargonininku, vadovavo parapijos chorui, su kuriuo čia išvystė didelę veiklą. Bažnytinės muzikos srityje vienas iš didesnių dalykų bus tas, kad jau tik po metų atvykimo, buvo pastatyta bažnyčioje kantata "Septyni Kristaus žodžiai" — Teodore Dubois.

Choras giedojo šias lietuviškas mišias: Taikos Karalienės garbei — G. Šukio, Šv. Kazimiero garbei — Broniaus Budriūno, Aušros Vartų Marijos garbei — Lado Budrecko.

Savo repertuare choras turėjo apie 60 giesmių lietuvių, lotynų ir anglų kalbomis.

Kiekvienais metais rudenį, lapkričio mėn. paskutinį šeštadienį, surengdavo tradicinį lietuviškos muzikos koncertą. Visą laiką choras duodavo Vasario 16 d. minėjimuose puikią programą.

Praeitais metais buvo pastatyta muzikinė komedija "Viengungiai", kurioje artistais buvo pats choro dirigentas muz. J. Beinorius ir choristai. Suvaidinta gražiai.

Be vietos pasirodymų, choras turėjo ir išvykų: du kartu dalyvavo Dainų šventėse Chicagoje, dalyvavo Washingtone lietuvių koplyčios pašventinime, du kartu atliko religinę programą Pušų katedroje, New Hamshire, atliko dvi religines programas T.V. 30 stotyje, davė kalėdinių giesmių programą New Britaino Meno Muziejuje (New Britain Art Museum), praeitais metais su choru dalyvavo tautybių pasirodyme New Britaino aukštesniojoje mokykloje; dalyvavo Newingtone, Conn., Šv. Dvasios (Holy Spirit) bažnyčios pašventinime, kuriame, be šio choro, dalyvavo dar trys chorai, ir šiam junginiui dirigavo muz. J. Beinorius; tris kartus davė programą liepos 4 d. proga, kuri buvo vadinama Lietuvių diena, Marijanapolyje.

Dar turėjo koncertų šiose lietuvių kolonijose: Providence, Ansonijoje, New Havene, Waterburyje ir kitur.

Dar buvo suorganizavęs jaunimo chorą (berniukų ir mergaičių), kurį sudarė lietuviai ir ne lietuviai, ir jie dainavo abiem kalbom. Kai kuriais metais šis choras dalyvavo lietuvių neprikl. šventėse; gastroliavo Hartforde, New Havene, Putname. Su tuo choru buvo pastatyti du muzikiniai vaidinimai: "Linksmasis siuvėjas" ir "Jonukas ir Gretutė" (abu anglų kalba). Kai kuriomis progomis šis jaunimo choras buvo prijungiamas prie Šv. Andriejaus choro.

Šalia minėtų dalykų, dar kaip privatūs asmeniniai darbai, kuriuos atlikdavo muz. J. Beinorius laisvalaikiu, buvi šie: muzikos studija, kuri veikė jo bute; per tą 10 metų laikotarpį joje mokėsi apie 100 jaunuolių; kai kurie jų tęsia mokslą muzikos mokykloje, kiti atvažiuodami tęs toliau muziką pas ji Waterbury. Iš tų mokinių būdavo sudaromas jaunimo orkestras, kai kada iki 20 instrumentų; išpildydavo lietuvių ir svetimų kompozitorių kūrinius.

Iš šios muz. studijos buvo suorganizuotas mergaičių kvartetas "Ramunėlė". Jos vienos yra davusios programą Bridgeporte, Conn., Lietuvos neprikl. šventėje ir Hartforde, Conn., talentų popietėje.

Taip pat, kaip privatus dainos mylėtojų būrelis buvo sukurtas moterų sekstetas "Svajonė"; sekstetas plačiai pasireiškė šiose lietuvių kolonijose: Hartforde, Providence, Worcestery, Atholy, Bostone, Putname ir,aišku, New Britaine. Dabar sekstetas rengiasi dalyvauti Baltų festivalyje, N. J., Latvių stovykloje Priedainėje rugpiūčio 24 d. Seksteto vadovu ir toliau pasilieka muz. Beinorius.

Kaip matom, muz. J. Beinorius čia yra atlikęs daug gražių darbų, tad išvykdamas palieka čia apie save neišdildomą — pasigėrėtiną atminimą. Visa New Britaino visuomenė, ypač jaunimas, linki jam geriausios laimės, o ypatingai sveikatos.

Muziką Joną Beinorių teko pažinti Neumuensteryje ir Klein - Wittensee, Vak. Vokietijoje, lietuvių gimnazijoje, kaip kolegą: aš esu ten buvęs lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas, o jis muzikos ir dainavimo mokytojas bei stovyklos koplyčios vargonininkas. Prisimenu jį, kaip darbštų ir talentingą muz. — mokytoją.

Jo adresas naujoje vietoje bus šis: Jonas Beinorius, 70 John str., Waterbury, Conn. 06708.

Jonas Bernotas

Mielai narei

A. † A.

VERONIKAI LESČINSKIENEI mirus,

jos vyrą BRONIŲ, taip pat mūsų klubo narį, ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Panevėžiečių klubas

Dvejų Metų Mirties Sukaktis

A. A.

Kapt. Juozo Kulikausko

Už mūsų brangų ir mylimą vyrą, tėvą ir senelį šv. Mišios bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje rugpiūčio 3 dieną, 9 val. ryto.

Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti su mumis už Jo sielą.

Likusieji liūdesyje: žmona, dukra, sūnūs, marti ir anūkai.

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TEVAS IR SŪNUS—

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. — Telef. GRovehill 6-2345-4

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel: YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.: Tel: OLympic 2-1003

A. † A. Liudui Racevičiui mirus,

liūdėsio prislėgtus ŽMONĄ, tėvus JULIJĄ ir JUOZĄ, seseris BIRUTĘ, DANUTĘ ir ONUTĘ su šeimomis užjaučiame ir kartu liūdime.

Ona ir Stasys Marcinkevičius su šeima

A. † A. ELENAI BINKIENEI mirus,

jos dukrai DALIAI ir žentui VYTUI MICEIKAMS, dukrai VIKTORIJAI ir žentui VITUI NIAURAMS, sūnui JULIUI, broliui Lietuvoje, giminėms Lietuvoje ir Lenkijoje nuoširdžiausią užuojautą reiškia

DALIA IR JAMES NICHOLSON

NATALIA IR ANTANAS ŠANTARAI

A. † A.

LIŪDUI RACEVIČIUI mirus,

žmoną NIJOLĘ, TĖVUS, seseris DANUTĘ ir BIRUTĘ nuoširdžiai užjaučiame.

Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Autorius LEONARDAS ŠIMUTIS

Veikalas, kuriame pavaizduota tūkstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštui Amerikos ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydamas rasi save, savo brolį, tėvą, dėdę, kaimyną ar Sibire kenčiančio brolio ar sesers lietuvio balsą.

Knyga gaunama DRAUGE, pas ALT skyrių valdybas arba ALT Centro Įstaigoje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina $10.00

APLINK MUS

× **E. Osiukevičius,** Chicago, Ill., įvertindamas mūsų dienraščio gerą informaciją, prisiuntė 15 dolerių auką jam stiprinti. Šia proga pažymėtina, kad jis dažnomis progomis paremia "Draugą". Nuoširdžiai dėkojame.

× **Olimpijos K. Jakubavičiūtės-Javaitės** ir **Liudo J. Česnaičio** sutuoktuvės įvyks rugpiūčio 3 d., šeštadienį, 1:30 v. p. p. Švč. P. M. Gimimo bažnyčioje Marquette Parke. Vaišės Lietuvių tautiniuose namuose.

× **Dariaus Girėno** veteranų posto naujas biuletenis išėjo iš spaudos. Jame apstu veteranus liečiančių žinių, iliustracijų ir kita.

× **Hanau stovykloje gyvenę** dailininkai: **Osvaldas ir Irena** Mickūnai, **dr. J. Lipskis, O.** Baužienė, **J. Kaminskas ir P.** Kęsiūnas dalyvauja parodoje, kuri įvyks Čiurlionio Galerijoje Hanau stovyklos gyventojų suvažiavimo proga.

× **Kazys Barzdukas,** JAV LB Marquette Parko apyl. valdybos narys, grįžo iš atostogų, kurias su šeima praleido New Jersey ir New Yorko valstijose. Jam teko susitikti daug Atlanto pakraščio lietuvių. Dabar jis vėl aktyviai jungiasi į valdybos darbus, kurių pirmasis yra suruošti šokių vakarą rugpiūčio 10 dieną Union Pier Lietuvių salėje.

× **Išnuom. gražus 6 kamb. butas** pirmame aukšte, suaugusiems — 1338 S. 49 Ave., Cicero. Skambint tel. **656-6889.** (sk.)

× **Buvusių Hanau stovyklos gyv. suvažiavimas** įvyks Jaunimo centre, Chicagoje. Dailininkų parodos atidarymas rugpiūčio 30 d. 7:30 v. v. Čiurlionies galerijoje. Koncertas rugpiūčio 31 d. 7 v. v. Pobūvis rugsėjo 1 d. 6 val. v. Bilietai į koncertą: $5, $4 ir $3. Į pobūvį — banketą $10 asmeniui. Bilietus galima įsigyti asmeniškai ar per paštą prisiunčiant čekį: **Marginiai,** 2511 W. 69th St., tel. (312) PR 8-4585, **Parama,** 2534 W. 69th St., tel. (312) RE 7-3332 ir **J. N. Vaznelių prekyba,** 2501 W. 71st St., tel. (312) 471-1424. Taip pat pas Mrs. Julia Bliudžiutę - Valdis, 7309 S. Washtenaw Ave., tel. (312) 737-8534. Užsakant per kurį platintoją pridėti: Chicago, Ill. 60629. (pr.)

× **Skubiai parduodamas 5 butų ir 2-jų krautuvių mūr. namas** Marquette Pke. Palikimas. **Žema kaina. Šimaitis, 436-7878** (sk.)

MAŽĖS MOKESČIAI CHICAGOJE

Numatoma, kad šiemet bus kiek sumažinti nuosavybės mokesčiai Chicagoje.

ŽUVO DU VAIKAI

Du vaikai buvo užmušti ir devyni žmonės sužeisti susidūrus automobiliui su vaikus vežusiu autobusu. Nelaimė įvyko pirmadienį prie 92 ir Parnell gatvių, Chicagoje. Užmušti vaikai buvo 7 ir 9 m. Vaikus vežęs autobusiukas apsivertė kelis kartus, kai į jo priešakio dešinį šoną trenkė automobilis. Nebuvo naudojami saugumo diržai vežant vaikus ir tai padidino sužeistų skaičių.

BAIGĖ POLICIJOS AKADEMIJĄ

Dalia Gaigalaitė - Januškienė liepos 5 d. baigė Chicagos policijos aukštojo mokslo mokyklą - akademiją. Šį faktą atžymėjo vietos televizija ir spauda. Jos nuotraukos buvo atspausdintos "Chicago Today" ir "Daily News" dienraščiuose.

Didelį susidomėjimą sukėlė todėl, kad tai buvo pirmas atsitikimas, kai moteris baigė nelengvą policijos tarnybos mokslą.

Patekti į minėtą mokyklą nėra lengva, ypač moterims. Daroma didelė stojančiųjų atranka. Iš kelių tūkstančių asmenų,

Dalia Gaigalaitė-Januškienė

norėjusių į šią mokyklą įstoti, konkursinius egzaminus išlaikė pora tūkstančių. Jų tarpe buvo ir lietuvaitė Dalia Januškienė. Mokslo metu ji sėkmingai lenktyniavo su vyrais, garsėjo gerais pažymiais, surinkdama 96 punktus.

Dalia yra baigusi Illinois universitete prancūzų kalbos ir sociologijos mokslus, gavusi ten bakalauro laipsnį. Vėliau gilino studijas Grenoblio universitete, Prancūzijoje, dirbo socialinio aprūpinimo srityje, dėstė prancūzų kalbą ir socialinius dalykus Rorow aukš. mokykloje. Dabar ji pradeda dirbti Chicagos policijos departamento Kriminalinių nusikaltimų skyriuje kaip atsakinga valdininkė. Linkime mielai tautietei sekmės.

E. O.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Omahos lietuvių istorija,** parašyta Jeronimo Cicėno, išleista vietos komiteto 1955 metais, yra praeities žinių ir fotografijų šaltinis netik lietuvių korespondentams, bet ir amerikiečių reporteriams. Liepos 25 d. laikraštis Sun Newspapers, rašydamas apie Joną Gudmaną, buvusį 1937 m. Amerikos golfo čempioną, panaudojo fotografiją paimtą iš tos istorijos.

— *Vytautas Volertas,* Delran, N. J., rašytojas, visuomenininkas, buv. JAV-bių LB Krašto valdybos pirmininkas, atvyksta į LFB poilsio ir studijų savaitę ir joje jungsis kaip pagrindinis dalyvis į simpoziumą LB temomis. Jis kalbės įvadinėse mintyse apie LB ryšius ir galimybes bendradarbiauti su veiksniais. Be to, pagrindiniais pranešėjais bus: dr. H. Brazaitis, V. Kamantas, J. Ardys ir B. Raugas. Be to, V. Volertas dalyvaus dainos ir literatūros vakaro programoje šeštadienio vakare (rugp. 10 d.).

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Auto nelaimėje žuvo aktorius Juozas Urmanavičius,** 43 metų amžiaus, nuo 1972 m. dirbęs Vilniaus valstybiniame jaunimo teatre. Buvo kilęs iš Dzūkijos, kurį laiką mokytojavęs, į dramos studiją įstojo 1958 m.

— **Vištyčio ežere** buvo suruoštos povandeninio šaudymo varžybos. Pirmoji vieta atiteko Kauno sportininkams.

ARGENTINOJ

— **Juozas Šiušis,** žymus veikėjas, šiomis dienomis išleido savo poezijos knygą "Ilgesio giesmes". Savo kūrybą skiria tėvynei - broliams - motinai. Knyga gražiai iliustruota. Spaudė "Laiko" spaustuvė.

— Sveikatos tarnyboje Amerikoje darbuojasi 4.4 milijono asmenų.

Pavergtųjų Tautų paradą seka Chicagoje iš k. į d.: gudų kun. Olegmironowicz, Phyllis Griesch, Pavergtųjų tautų kom. sekret., Al. Viksnins ir jo motina Irma, parado pranešėjas Hubert Messe, Lietuvos gen. kons. J. Daužvardienė, Algirdas Rudis, konsulės brolis, ir Jack Walsh. amerikiečių veteranų spaudos narys. Nuotr. J. Martin

CHICAGOS ŽINIOS

SUGAVO STAMBIUS NARKOTIKŲ SPEKULIANTUS

Areštuoti keturi vyrai, kurie Chicagos apylinkėse vedė milijoninę prekybą narkotikų, gabenamų iš Meksikos.

GRAIKAI IR JŲ DRAUGAI

Apie 3,000 graikų ir jų draugų pirmadienį buvo susirinkę į Civic Center aikštę Chicagoje. Buvo sakomos kalbos, reikalaujant, kad turkų kariai išeitų iš Kipro. Generalinis prokuroras Scott savo kalboje pasmerkė Turkiją už auginimą aguonų narkotikams gaminti. Demonstracijas organizavo Jungtinis amerikiečių graikų kongresas. Demonstrantai, šaukdami Kipro vienybės su Graikija šūkius, nuvyko prie federalinių rūmų, 219 So. Dearborn, kur įteikė raštus senatoriams Stevensonui ir Percy, prašydami, kad JAV darytų spaudimą Turkijai, reikalaujant išvesti turkų karius iš Kipro.

ELEKTRA NUTRENKĖ

Dvylikos metų berniukas James Hoogervorst, gyvenęs Tinley Parke, buvo motinos pirmadienį rytą rastas negyvas. Atrodo, jis mirė po vidurnakčio įjungdamas elektrinį vėsintuvą, palietęs metalą su elektros srove.

PAMESTINUKAS

Humbold parke rastas pamestas 9 mėn. kūdikis su rašteliu, kad jo motina vargo prispausta ir svarsto savo gyvybę nutraukti. Kūdikis, atrodo, buvęs gerai maitinamas. Atiduotas auginti šeimai.

SUAUGUSIŲ ŠVIETIMAS

Chicagoje įsteigtas kalbėtojų biuras, kurio nariai aiškins apie suaugusių švietimo galimybes.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų S-gos Chicagos skyriaus
Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So., Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

NUO DEVYNIŲ IKI PIRMOS

I

Girdėjau, kad rašytoja Nijolė Jankutė atvažiuos į Rochesterį ir turės pati viena literatūros vakarą. Perskaičiau jos knygą **"Nuo devynių iki pirmos".** Čia aš jums apie ją papasakosiu.

Čia aprašoma mergaitė, kuri ruošiasi ištekėti ir kraustosi iš savo namų gyventi su būsimuoju vyru. Rita renkasi daiktus, kuriuos imsis su savimi. Atranda seną sąsiuvinį — dienoraštį, kurį ji rašė būdama trylikos metų.

Pradeda jį skaityti. Ten aprašyta,kaip ji buvo mokinė gimnazijoje, paskui lituanistinės mokyklos mokytoja, kaip sutiko ir ką galvojo apie Gedą, dabartinį savo vyrą.

Rašytoja Nijolė Jankutė labai vaizdžiai rašo. Kai Rita skaito dienoraštį, pajunti, kaip ji jautėsi jį rašydama. Atrodo, kad ji tau labai nuoširdžiai pasakoja viską, kas atsitiko. Jautiesi, kaip ji pati, ir gerai supranti ją. Kai jos brolis mirė, norisi verkti, o kai kas džiaugsmingo atsitinka, esi labai laiminga. Skaitydama jautiesi, kad ten pat stovi, viską matai ir jauti, ką Rita galvoja ir jaučia. Kai aš skaičiau šią knygą, joje radau daug bendrų minčių. Man buvo labai įdomu ją paskaityti ir sužinoti, kad aš nesu viena, kuri panašiai jaučia.

Knyga man patiko, nes Nijolė Jankutė aprašo dabartinių laikų mergaitę ir jos problemas: kaip jai patinka ar nepatinka lietuviška mokykla, koks yra gyvenimas dideliame mieste tarp amerkiečių ir lietuvių.

Aš šios knygos negalėjau padėti, kol neperskaičiau. Tikiuosi, kad ir jums ji patiks ir jūs gal negalėsit neperskaitę jos padėti.

II

Nijolė Jankutė atvažiavo į Rochesterį. Pasakojo apie savo gyvenimą ir apie knygas, kurias ji parašė. Aš tikrai nemaniau, kad bus taip įdomu klausytis.

Tą vakarą aš sužinojau, kad ji neplanavo būti rašytoja, o rašė pasakas tik savo dukrai. Bet aš manau, kad ji turi rašymui didelį talentą.

Aš taip pat sužinojau, kad knygoje: "Nuo devynių iki pirmos", ji truputį aprašo ir savo pačios gyvenimą. Ji tikrai yra buvusi lietuviškos mokyklos mokytoja ir matė, kad trūko vaikams skaityti tinkamų knygų. Matė, kad sunku jiems lietuviškai mokytis ir kai kuriems nepatiko lietuviška mokykla. Jos knygos buvo išleistos, kad mokiniams būtų įdomių, lengvų pasiskaitymų.

Savo literatūros vakare Nijolė Jankutė ne tik apie savo knygas kalbėjo. Ji mums pasakojo, kad ji jau maža būdama labai mėgdavo skaitytį ir vaidinti. Aš manau, kad tas, kuris daug skaito, daugiau nori pamėginti ir pats rašyti. Nijolė Jankutė džiaugėsi kad skaitytojai gerai įvertina jos kūrinius taip kaip ji džiaugdavosi, kai pati kitų knygas skaitydavo. Aš manau, kad tie, kurie jos knygas skaito, labai daug malonumo gauna.

Vakaras su "Nuo devynių iki pirmos" knygos autore buvo labai įdomus ir smagus.

Gailė Tamošiūnaitė,
Rochesterio lit. m-los mokinė.
"Plunksna".

Asta Baškauskaitė iš Brocktono baigė Bostono aukštesniąją lituanistinę mokyklą aukščiausiais pažymiais būdama tik 14 metų. Amerikiečių gimnazijoje žengia pirmąja iš 179 mokinių. Sėkmės jaunai lietuvaitei. Tėveliai ta proga įrašė dukrą į Lietuvių fondą su $100 įnašu.

ATSISVEIKINIMO KALBA

Didžiai Gerbiamas Klebone, Pone mokyklos vedėjau, mieli mokytojai, brangūs tėveliai ir mokslo draugai.

Šiandien mums ir džiugu ir liūdna, mes turime atsisveikinti su mūsų lituanistine mokykla, kuri mus ugdė, kvėpė Lietuvos praeities meilę, nuolat priminė jos dabarties vargus ir skiepijo mumyse jos šviesios ateities viltį.

Kartais mes jauni nesupratom mūsų mokytojų aukos, apvylėm juos ir jiems reikėjo geležinės kantrybės su mumis.

Šia proga atsiprašome jų ir nuoširdžiai dėkojame už jų didelį darbą ir tą karštą norą mus išugdyti gerais lietuviais.

Jų pastangas rėmė gerbiamas tėvų komitetas, tad dėkojame jam už šį darbą mūsų gerui.

Išeidami iš šios mokyklos, mes jaučiamės daug išmokę apie Lietuvos praeitį, jos kalbą, jos šimtmečiais trukusias kovas ir vargus! Ir man rodos, kad savo ir savo klasės draugų vardu galiu pasakyti jums, mieli mokytojai, kad mes ne tik pažinom, bet ir pamilom tą brangią mūsų žemę.

Ir mes nuolat prisiminsim iš Braždžionio "Tremtinio maldos" šiuos žodžius:

Kas Gedimino seną pilį saugos kalne
Kas vėliavą pakels ir kas nuleis?
Jei jūs paliksit žemę, kur tėvai užaugo
Po vargo atdūsiais graudingais ir giliais.

Kas aptvers kapą partizano
Gėlę kas pavasarį ankstyvą pasodins
Kas Baltijos pakrantės gintarėlį
Bangų išplautą iš smiltie surinks?

Ir mes būsim laimingi, jei galėsim pasakyti — tai mes—

Asta Baškauskaitė,
Bostono lit. m-los mokinė.

KNYGA

Aš turiu draugę. Ji yra padaryta iš popieriaus. Kartais ji yra didelė, o kartais maža. Vaikučiai ją labai mėgsta. Kartais ji pasakoja apie žmones, gyvulius ir daug kitų dalykų.

Mokiniams ji labai patinka, nes ji juos moko įvairių dalykų: abėcėlę, kaip piešti ir kaip užlaikyti gražiai, švariai namą ar kiemą. Man labai patinka pasakos apie princeses ir karalius. Mano draugės vardas yra Knyga.

Rūta Kulytė,
Marquette Parko, 3 sk. mok.

MOKYKLA

Man labai patiko mokykla. Mes galėjome labai gerai žaisti lauke. Aš gavau daugiausia taškų. Man patiko trečias skyrius todėl, kad buvo smagiausia. Man labai greitai laikas praėjo. Aš norėčiau turėti panašią mokytoją ir ketvirtame skyriuje.

Algirdas Sodonis,
Dariaus Girėno lit. m-la

BALZEKO MUZIEJUS

Man atrodė, kad muziejus buvo mažas, bet turėjo nemažai daiktų. Aš maniau, kad žemėlapiai buvo įdomūs, nes jie buvo padaryti iš tos pusės kaip kiti kraštai žiūri į Lietuvą.

Muziejuj matėm dalykų, kuriuos jau esam matę anksčiau, kaip gintarą, tautinius rūbus, mažas lietuviškas lėlytes, paveikslus ir žemėlapius. Daugiausia ten buvo daiktų apie kultūrą.

Janė Montvilaitė, Speciali klasė,
Lemonto "Maironio"lit. m-la.

Piešė Antanas Lukošius, Montrealio lit. m-la. Kanada

VĖŽLYS

Vėžlys sumanė įlipti į medį. Lipa jau septyneri metai. Lipa ir guodžiasi:

— Nereikia skubėti! Skubos darbas gerai nesibaigia.

CIRKAS

Vieną dieną mokytojas nuvežė mokinius į gamtos muziejų. Čia mokiniai matė daug įdomių dalykų. Pavargę skubėjo namo pailsėti. Vienas berniukas, vos įėjęs į kambarį klausia mamą: "Gali atspėti, ką mes šiandien darėm? Mus mokytojas nuvežė į mirusį cirką."

*

— Daug ant žemės dulkių, bet ne kiekviena į akį įkrenta.

MUZIEJUS

Keisčiausias muziejus pasaulyje, yra Lillehamer, Norvegijoje. Jis padarytas iš nupiautos pušies stiebo, kurio vidus buvo išpuvęs.

Toliau muziejumi gali didžiuotis ir Lietuva, nes Dionizo Poškos "Baublys" yra panašiai padarytas.

KIAUŠINIS

Yra toks paukštis "Maleo", kuris deda kiaušinius tokio didumo, kurie yra, beveik, lygūs pačiam paukščiui.

ROŽYTĖ ATSAKO

Miela, Rožyte,
Aš buvau pas "Weight Watchers" ir man tas nepadėjo. Ką daryti?.

Storulė

Miela Storule,
Eik pas "Food Watchers".

Miela Rožyte,
Aš nenoriu šokti per šokių pamokas. Ką man daryti?

Nenorinti šokti

Miela Nenorinti šokti,
Šok per kitas pamokas.

Miela Rožyte,
Ką mes turime daryti dėl gazolino kainos? Greitai negalėsime atvažiuoti į lituanistinę mokyklą. Ar Jūs galite sumažinti kainas?

Turinti automobilį be gazolino

Miela Turinti automobilį be gazolino,
Jau kainos pakeltos, atvažiuok į mokyklą dviračiu.
Lemonto lit. m-l a

VARNA

Kartą vienas vyras pagavo ir parsinešė namo varną.

— Kam tau varna? — stebėjosi žmona. — Kokia iš jos nauda?

— Sako, kad varnos gyvena du šimtus metų. Tegul pagyvens pas mane, pažiūrėsiu, ar teisybė.

ASILAS

Kartą pas ūkininką atėjo kaimynas.

— Paskolink savo asilą nuvažiuoti į malūną.

— Mielai paskolinčiau, kaimyne, — atsakė ūkininkas, bet jo dabar nėra.

Tuo metu tvarte subliovė asilas.

— Tu gi sakai, jo nėra, — nustebo kaimynas.

— Keistas esi žmogus! Manim netiki, o asilu — tiki!

ŽALIAS ŠUNIUKAS

La Corunoje, šiaurės - vakarų Ispanijoje, gimė šuniukas, kurio kailis yra gražiai žalios žolės spalvos. Pagal ekspertų tvirtinimus, tai esąs "pasaulio stebuklas". Šunytis "pointer" pavadintas Marciana. Jo savininkas susilaukia daugybę šunų mylėtojų vizitų. Dalis jų atvyksta su pinigine saujoje. Aukščiausia pasiūlyta kaina yra 35,000 frankų, nors niekas nežino, ar paaugęs jis išliks toks žalias. Niekas nežino, ir iš kur ta žalia jo spalva. (t)

Piešė Ramunė Tričytė, Marquette Parko lit. m-la